

ÉLETTÜNK

XV. évf. 10. szám (15. Jahrg. Nr. 10)

Az európai magyar katolikusok lapja

1983 október

A kereszt jegyében

II. János Pál Pápa négynapos ausztriai látogatása 1983 szeptember 10-13

Az utolsó pápai látogatás Ausztriában 201 évvel ezelőtt történt: VI. Pius pápa 1782-ben azért utazott Bécsbe, hogy megelőzze egy Rómától többé-kevésbé független államegyház megalakulását az osztrák-magyar monarchia területén az abszolutisztikus uralkodóval, II. József császárral szemben. A kontemplatív rendek kolostorainak a feloszlata is kemény küzdelmet jelentett a pápa és a mindenható császár között. A tárgyalások három hónapig tartottak.

II. János Pál pápa mostani látogatása egészen új világban, egészen új előfeltételek mellett folyt le 1983 szeptemberében. — A monarchia nincs többé: részeire hullott szét. Ma viszont egy veszedelmes sötét árnyék borul nemcsak a volt Habsburg tartományokra, hanem az egész keresztény Európa egére: „a moszkvai kommunista istentelenség árnyéka” — (Mindszenty végrendelete). — A római Pápa, II. János Pál, pedig ma nem egy megalázott, könyörögve kérő Szent Péter utódként jött el Bécsbe, hanem egy szabad Világegyháznak milliárdok és milliárdok által kö-ülrajongott karizmatikus fejeként, akinek mondani-valója van hívőnek-nemhívőnek, öregnek és ifjúnak, népi vagy nemzeti különbség nélkül, ebben a zűrzavaros, aggodalmakkal teli, fejvesztett világban.

Az ausztriai utat, mint előtte a 2. lengyel utat is, a borúlátók előre pszichizmusilag ítélték meg. Tud-e ez a kétségtelenül faszínű erejű pápa mindig újat, mindig magával ragadót nyújtani ezeknek a látványosságra és mindig újra szomjazó modern tömegeknek? — És éppen ebben az újtatásban tévedtek, mert hiszen II. János Pál pápa nem újat, nem látványosságot nyújt, hanem a régi evangéliumi igazságot ember-ről, világról, Istenről hirdeti. Ami új, az az, ahogy mondja, ahol mondja és kiknek mondja. Az evangélium igazságai egyszerűek és mégis mélységesek, mint maga az élet. Krisztus szavai, minden kor minden emberéhez szólnak: igazak, nélkülözhetetlenek, erőt és életet adók, mint a mindennapi kenyér. Egyszerűen az egészséges, romlatlan emberi élet feltételei és velejárói... Ezt hirdeti, ezt viszi II. János Pál pápa a modern közlekedési eszközök szárnyain és tömegmédiák hullámain az összes világrészek felé. — Mély hittel, meggyőző erővel, karizmatikus lélekkel, mindenhol megérezve a politikai, társadalmi és vallásérkösi viszonyok által teremtett különös igényeket.

Ez történt most Ausztriában is. — Attól a pillanattól kezdve, hogy szeptember 10-én 14.39 órakor az Alitalia-gépe Wien-Schwechat-ban földet ért és a pápa megszokott következetességgel megcsókolta az osztrák földet, ha szabad ezzel a kifejezéssel jellemezni, az ausztriai

pápai látogatás egész stratégiája világosan állt előtte.

Az osztrák rendezőség már a látogatás előtt félévvel azzal tetszelgett magának, hogy a hagyományos Katolikus Napok keretében gondos előkészítés után, meghatározott irányt szab a szívesen rögtönző pápának. II. János Pál pápa csodálatos beleélési és alkalmazkodási készségével nemcsak egyénien töltötte ki ezeket a kereteket, hanem emberközelségével és kedvességével lelket, életet adott az egésznek.

Az idő is csodálatosan kedvezett ezen a napon. Ragyogó, nyárutó, vidám, könnyen öltözött emberek hullámzó színes tömege éljenezve, kendőt és zászlót lobogtatva tódult a pápai autó elé Schwechat-tól a Helden-Platz-ig. Egész Bécs látni akarta. 350.000 ember szegélyezte az utakat, amerre a fehér autó hófehér reverendás pápa-utasával tovasuhan. Mögötte a sorfal bezárult és megáradt folyamként hömpölygött a belváros felé. Diadalmenet már a belépéskor! Ezt senki így nem várta!

A bécsi Helden Platz a Burg-ban, ahonnan évszázadokon át irányították az európai történelem folyamát, igazán nagyszerű keret volt erre a nyitányra. — Szavojai Jenő, a török elleni felszabadító háborúk legendás hőisének a lovasszobra a Burg előterében, volt a történelmi háttér a hatalmas díszemlény számára. Körülötte 150.000 mosolygó, boldogarcú, integető ember és, egészen a történelem háttérében, a gondolat: holnapután, szeptember 12-én lesz 300 éve, hogy Bécs felszabadításáért az egyesült lengyel-német-osztrák seregek döntő rohama megindult és a koraesti órákban a felszabadított Bécs Szent Mihály templomában a Te Deum-mal bezárult.

Ebben a fölséges történelmi keretben kezdődött meg az *Európa-vesperás*. — „Reményből élni és reményt adni” volt a Katolikus Napok jelmondata, üzenete.

„Béke veletek! — Béke ennek a városnak! — Ennek az országnak! — Ausztriának! — És minden szomszédjának! Északon, keleten, délen és nyugaton!... Béke mindazoknak, akik a határokon túlról jöttek ide, avagy a rádió és televízió hullámain keresztül kapcsolódnak bele ebbe a vesperásba! Béke minden kereszténynek! Keresztény egyháznak! De béke minden embernek, akik egy Istent imádnak és sorsukat alázatosan az Ő kezébe helyezik!

Ezt a békeköszöntést Jézus Krisztus nevében küldöm Felétek, akinek a keresztje alatt mi itt ma összegyűltünk... Ez a kereszt, amely máától kezdve ezen a nagy, történelemtől terhes terén Bécsnek, mint keresztény figyelmeztetőjel áll... Ez alá a kereszt alá állítjuk Ausztriát! Ezen kereszt alá állítjuk Európát. — Mert egyedül a *Keresztben van reményünk!* — Ez volt ebben a nagyszerű

keretben kezdődő Európa-vesperásnak (esti imának) a nyitánya.

Meg kell jegyeznünk, hogy az óriási fakeresztet, amelyről a Szentatya itt beszél, a vecsernye elején állították fel a téren; a fölállításkor maga a Pápa is segédkezett.

„Ez az ünnepi óra tekintetünket messze irányítja minden természetes nemzeti és önkényes határon túl, egész Európára, minden népére közös történelmével együtt, az Atlanti Óceántól az

Uralig, az Északi Tengertől a Földközi Tengerig, amelynek Ausztria pont a szívében fekszik és különös módon osztotta és meghatározta ennek az Európának a sorsát... Mert ennek az Ausztriának az arculatán kelták és rómaiak, germánok és szlávok lényeges vonásai mélyen bele vannak vésvé, és népében ma is tovább élnek. Ebben Ausztria tükrö és modellje egész Európának”. — szötte tovább ezt a nagyszerű gondolatot a Pápa.

Többek között ezeket mondotta: „Éppen Máriacellbe, a Tí hazátokba, zárándokoltak évszázadokon keresztül keresztények egész Európából. Nem utolsó sorban szláv országokból. Én magam, mint lengyel és római, boldog vagyok, hogy ezekben a napokban mint zárándok juthatok el Máriacellbe.

A keresztény Európa arculatán azonban nemcsak fénypontok ragyognak, hanem sötét, rettonetes vonásokat is hordoz az arc, vonásokat, amelyek az emberiség és Jézus Krisztus evangéliumával semmiképpen össze nem egyeztethetők. — Mindig újra és újra viselkedő államok és pártok, a gyűlöletből fűtve, borzalmas háborúkat egymással... Milliárdok és milliárdok embert gyilkoltak meg azért, mert más fajhoz, más nemzethez, más világnézethez tartoztak, vagy egyszerűen, mert útban álltak”.

Ebben az összefüggésben tért rá II. János Pál pápa 1683-ra, a török vesze-

delem évére: „Mindannyiunk előtt ismeretes, hogyan nyomultak 300 évvel ezelőtt az oszmán birodalom seregei egészen Bécs alá, ugyanúgy, mint előtte már 1529-ben, és azt hatalmas túlerővel ostrom alá fogták. Ezt az ármádiát, amerre csak vonult, fölperzselte falvak, gyilkolás és rabszolgaságba-hurcolás kísérték... De csodálatraméltó volt a bátorsága is Bécs védőinek! Erőt merítettek a hitükből és abból a meggyőződésből, hogy nemcsak az ő földjükért, hanem Európáért és a kereszténységért küzdenek. A pápának engedtesse meg, hogy emlékeztessen akkori elődjére, XI. Ince pápára, aki Ausztriát és szövetségeseit hatalmas szubvenciókkal segítette... A Lengyelországból jött pápának az is engedtesse meg, hogy különös meghatódottsággal beszéljen arról, hogy éppen a lengyel király, Sobieski János, volt az, akinek főparancsnoksága alatt a szövetséges felmentő seregek Bécsset felszabadították... De a történelem azt követeli tőlünk, hogy kerüljünk egyoldalú ítéletet és fölmagasztalást. Mi tudjuk azt is, hogy égbekiáltó kegyetlenségek történtek nemcsak az oszmán hadak részéről, hanem a császár és szövetségesei serege részéről is... És azt is szegyenkezve kell bevallanunk, hogy a keresztény szolidaritás abban az időben sem volt önkéntes és európai méretű.

Azt is tudjuk, hogy a fegyverek beszéde nem Jézus Krisztus beszéde... Így ez a jubileum nem egy háborús győzelmi ünnepe, hanem a nekünk jutott béke ünnepe és a szabadságé, amely annyi fájdalom után lett osztályrészünk...”

A következőkben a Szentatya gyönyörű d'cmezését adja Krisztus keresztje és a keresztény remény gyakorlati teológiájának. Az Európa-vesperást így fejezi be: „A keresztben csak akkor van remény Európa keresztény megújulására, ha a keresztények maguk is komolyan vezetik a kereszt tanítását.

Mert a kereszt azt jelenti: Életünket adni a testvérünkért, hogy azzal őt is, magunkat is megmenthessük.

A kereszt azt mondja ki: A szeretet erősebb a gyűlöletnél és a bosszúnál. — Adni nagyobb boldogság, mint kapni.

A kereszt azt jelenti ki: Nincs sikertelenség remény nélkül, sötétség csillag nélkül, vihar menedéket nyújtó kikötő nélkül.

A kereszt azt mondja: A szeretet nem ismer határt. Kezdd el a hozzád legközelebbinél, de ne felejtse el a legtávolabbit sem.

A kereszt azt jelenti ki: Az Isten nagyobb mint mi emberek, nagyobb, mint a mi elesetségünk. — Az élet erősebb, mint a halál...”

ESTE A PRÁTERBAN

Már koradélután megkezdődött 80.000 fiatal, leány és fiú, vonulása a szélrózsza minden irányából a Práter-stádion felé. A fiatalok magukkal cipelték nemcsak az elemőziát, az ülő- és fekvőhelyhez való, de a hangszereiket is. Mindenütt ének, muzsika, boldog kacagás. Ausztria ifjúsága átvette a francia fiatalok rit-

(Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MERLE TAMÁS OP:

A celibátus előnyei

Hibás perspektíva

A celibátusra vonatkozó vitában a papi nőtlenség ellenfelei általában abba a hibába esnek, hogy szembeállítják az ideális házasságot a botrányokkal telt papi élettel. Igaz, a pap is csak ember s előfordulhat, hogy megbotlik, ami aztán a híveknél botrányt kelt. Persze mindig akadnak olyanok is, akik ilyenkor szívesen szemet hunynak, mert úgy érzik, hogy a pap kevésbé épületes élete, őket is feljogosítja, hogy szabadabban éljenek. De ne felejtjük el, hogy az emberi gyengeség akkor is fennmaradna a pap részéről, ha megnősülne. Talán az ortodoxnál nincsenek néha papi botrányok? Talán a protestáns egyházakban nem fordul elő, hogy papjaik elválnak, és rendezetlen családi életükkel botrányt okoznak? Ha a papok nőtlenek, nyilvánvalóan ezen állapotuk elleni hibákba eshetnek, ha pedig megnősülnek, akkor meg hasonló hibákba eshetnek, mint azok, akik nősek. A botrányt ugyan minden erővel kerülni kell, de bármennyire is igaz az Úr Jézus szava: „jaj annak, aki botrányt okoz”, józanul vele együtt meg kell állapítanunk, hogy botrányok mindig lesznek (vö Mt 18,7). Helytelen és naiv dolog tehát a házasságban a papi hibák és bűnök csodaszerét látni!

Gyakorlati jellegű előnyök

Eddig azon voltunk, hogy egyes ellenvetéseknek — melyeket a celibátus ellen felhoznak — elégtelenségét kimutassuk. Lássuk most, mik a papi celibátus pozitív vonásai, előnyei. Nyilvánvaló, hogy komoly előnyei is vannak, különben a latin egyház nem tartaná fel a celibátust a világi, azaz egyházmegyei papságnál is.

A celibátus hasznát lehet gyakorlati megfontolásokkal indokolni. Azt lehet mondani: a nőtlen pap több idővel rendelkezik, mint az a pap, aki családdhoz van kötve. Már pedig, ha igaz, hogy a jó pap holtig tanul, akkor több időt is kell neki adni. Jobb tehát, ha nem nőszül, mert annál több időt szentelhet önképzésére és a hívek lelki gondozására.

Egy másik ilyen gyakorlati megfontolás a papok anyagi eltartását veszi figyelembe. Nehéz a papokról gondoskodni, főképpen, ha a hívek kénytelenek papjukat ellátni, sőt egyes szegényebb országokban szinte megoldhatatlan problémát jelentene, ha a pappal együtt egész családját is el kellene tartani. A hívek

szívesen adakoznak ugyan, ha jó papjuk van, de ha esetleg még a költsékező papnét is el kellene látniok — aki nem szükségképpen a hősiesség igénytelenség példaképét nyújtja — mégiscsak megsokalánák. Persze lehet Vorgrimmlerrel azt ajánlani, hogy a papoknak papi teendőjükön kívül civil foglalkozásuk is legyen. Vorgrimmler nem az ún. munkáspapokra gondol, hanem általában a papságra. Nem tagadjuk, hogy lehetnek esetek, amikor a pap kénytelen valamilyen, hivatásával könnyen összeegyeztethető foglalkozást vállalni, azonban a pap kötelessége nemcsak az, hogy vasárnap prédikáljon — amire készülnie kell — és szentségeket kiszolgáltasson, hanem szükséges, hogy egész idejét plébániájára, betegek és öregek látogatására, gyermekek oktatására fordítsa. A kereset érdekében vállalt mellékfoglalkozás már azért is veszélyes, mert könnyen arra vezethet, hogy a papi foglalkozás válik mellékfoglalkozássá, és a súlypont a jobban jövedelmező civil foglalkozásra tevődik át, ami gyakorlatilag azt eredményezi, hogy a hivatása tudatában élő papot, a papi hivatalnok váltja fel.

Nagyobb egyházi disponibilitás

A celibátusnak eddig említett előnyei, bár tagadhatatlanul azok, nem elegendők, hogy megértessék velünk az Egyházak a papi nőtlenséghez való ragaszkodását. Még mindig gyakorlati, de már egyben lelki előnyre hivatkozhatunk, ha arra utalunk, hogy a nőtlen papnak egyházi síkon nagyobb a disponibilitása, mint a nős papnak. Ha a papot sokszor már az is túlságosan leköti, hogy anyjával együtt kell laknia, akkor mi lenne, ha egy egész családról gondoskodnia kellene? Amikor az Egyház tehát a nagyobb disponibilitás érdekében a paptól a nőtlenség áldozatát kívánja, akkor nem szabad ebben pusztán hatalmi érdeket látnunk. Épp a lelkek érdeke követeli, hogy a püspök szabadon és könnyen tudjon rendelkezni papjaival az Egyház szükséglete szerint. Egészségtelen a helyzet, ha többé-kevésbé az állam szabja meg, hogy a püspök hová helyezze papjait — mint ahogy gyakorlatilag Magyarországon történik —, de az is hátrányos, ha a püspöknek állandóan egy egész család érdekét kell szem előtt tartania. Mily nehéz lenne nős papokat missziókba küldeni és mily kockázatos lenne, ha az Egyháznak kellene a pap családi életének a felbomlásáért felelősséget vállalni!

Lelki szabadság

Véleményem szerint az eddigi megfontolások még mindig csak a probléma felületén mozognak. A celibátus igazi előnye a benső szabadság és nyíltság Isten felé. A papnak mindenkinek mindenne kell lennie, és erre alapjában akkor a legalkalmasabb, ha senkihez sem kötődik érzelmi és érzelmi vonalon. Ez az, amit Szt. Pál a szüzekkel kapcsolatban mond: „A nőtlenség arra van gondja, ami az Úr: hogyan járjon az Úr kedvében. A nő azonban a világi dolgokkal törődik: hogyan keresse felesége kedvét és megvan osztva” (1Kor 7,33). Igaz, manapság e szónak „szűz” kellemetlen melléke van s talán a papnak sem tetszene, ha valaki szűznek mondaná. De nem a szón múlik. A pap akkor tud igazában mindenkinek mindenne lenni, ha bizonyos kizárólagossággal ragaszkodik Is-

tenhez. Mivel ez nem könnyű, azért csak Isten és az Egyház színeiben vállalt felelősség tudatában kötelezheti el magát az ember a nőtlenségre. Az érzelmi és érzelmi szeretet, ahogy a családi életben kibontakozik, a kölcsönös fenntartás nélküli testi-lelki önátadás az embernek igen nagy java és értéke, végeredményben a szeretet java. Épp azért az erről való lemondás csak akkor indokolt, ha egy nagyobb jó elérése érdekében történik. Az „Isten országáért” való lemondás (vö Mt 19,12) lehetséges, mert egy nagyobb szeretetből, Isten és Isten szeretetéből eredő felebaráti szeretetből történik. A rossztól nem mondunk le, a rossztól mindig tartózkodnunk kell, csak a jóról lehet önként lemondani és a lemondás annál értékesebb, minél nagyobb jóról mondunk le és minél nagyobb szeretet érdekében tesszük. Ez a lemondás a házasságról mindig nehéz marad, időnként fájdalmas lehet, de aki intenzív

A kereszt jegyében

(Folytatás az első oldalról)

musát a Pápa Lourdes-i látogatásából. Hozzá az idő is olyan csodálatosan nyári volt, amilyenek csak a Pannon ég alatt az esték. Az ember könnyen hozzá halotta, vagy csak képzelte a tücsökzenét és a honi békakuruttyolást. És hozzá a sok fény! Csillogó fiatal szempár, igazi ezeregyéjszaka! És hozzá a Pápa, az ő kedves, már olyan jól ismert II. János Pál pápájuk! — „Drága fiatal Barátaim! Ezen az estén a Titek vagyok! Ha látlak Titeket, nagy reménység tölt el engem! A ma esti találkozásunk jelígeje: Jézus Krisztus, a mi utunk!”

A Szentatya beszéde előtt az ifiúság képviselői öntötték ki szívüket a Pápa előtt. Abban, amit mondtak, sok-sok panasz és kislélekűség hangzott. Ezért most odakiáltja nekik a Pápa: „Legyen bátorosátok és türelmetek a kis léleksehez! Titeket bánt a nyomor, az éhség, a sok igazságtalanság a földön! Ti óvtok a gigantikus fegyverezéssel halálos veszélyétől, az atomháborútól... Panaszoktok arról, hogy sok fiatal társatoknak nincs munkahelye... Mindez könnyen azt az érzést kelti Bennetek, hogy az életnek nincs sok értelme, nincs komoly jövője s ezért sokan menekülnék a felelősség elől rönke szórakozásokba, gyönyörökbe, az alkohol és a kábítószerek látszatvilágába, — vagy lesznek közömbösek, cinikusok és erőszakosak. Egyesek számára a halál látszik utolsó kiútnak. — De az éjjel egyúttal a másnap kezdete is!”

A Pápa beszéde előtt a fiatalok a stadion közepén óriási fehér vásznat terítettek le. Ennek a négyzetű fehér vászonnak a két átlója irányában óriási keresztet raktak ki virágokból. Sokszáz apró leánykéz egész keresztutat szórt virágokból. — A Szentatya most erre az útra mutat rá: „Mutassatok nekik új utat Jézus Krisztushoz, aki azt mondta magáról: „Én vagyok az út” (Jn. 14.)...” — Gyönyörű az a rész, ahol a Szentatya ecseteli Jézus Krisztus útját a földön, amit így jellemezhetünk: „Kö-rüljár, jót tevén...” — „Órá nyugodtan rábízhatsz magunkat... Mert ha esünk is, nem eshetünk mélyebben, mint ameddig Isten keze ér”. Felemelő szép része a beszédnek, ahol egy jobb világról, szebb világról, boldogabb társadalomról beszél a Pápa, amelyben igazlélekűség, igazságosság és irgalom uralko-

lelkiéletet él, az tudja, hogy az áldozat által elért lelki szabadság, kötetlenség egyben kimondhatatlan öröm forrása is. Aki Istenért lemond a pusztán csak emberi szeretetről, az magasabb síkon bőven kárpótolva lesz: Istenben visszanyeri az emberek szeretetét is. Lemond a természetes atyáság örömről, elnyeri a lélek atyáságának a termékenységet. Fejezzük be megfontolásainkat II. János Pál 1979 nagyüttörtökén a papokhoz intézett szavaival: „A pap a celibátus által 'másokért való emberré' lesz, mégpedig másképpen mint az, aki egy nővel családi közösségben él... Azáltal, hogy a pap lemond a házasság sajátos atyáságáról, egy másik atyáságot, sőt szinte anyaságot keres, ha az Apostol szavait tartja szem előtt, aki e gyermekeiért születési fájdalmakat áll ki. Ezek szellemének gyermekei, akiket a jó Pásztor gondjaira bízott... Ha a pap szívének ilyen szolgálatra, ilyen gondoskodásra és ilyen szeretetre késznek kell lennie, akkor szabadnak is kell lennie. A celibátus így tehát a szolgálatra kész szabadság jele” (8).

dik. És főleg béke! Igazi, emberhez méltó béke.

„Ezt az új társadalmat, világot Nektek kell kialakítani! A legközelebbi nemzedék Titeket is éppen úgy megkérdez, mint Ti ma megkérdezitek az öregebbektől: Mit csináltatok Ti az életetekből, a mi életünkben és a világban? — Kedves Barátaim! Ti fogjátok az Egyház eljövendő történetét kialakítani...”

Jézus ma ugyanazt mondja mindannyiunkhoz, amit egykor Assisi Szent Ferencnek mondott: Neked kell a házamat, az Egyházat, újra fölépítened. — Sokan álmodoznak egy másikról, egészen új Egyházzal. Krisztus azonban azt követeli Tőletek, vessétek magatokat oda a jelenlegi Egyházért, azt kell újra fölépíteni, azt kell megújítani... Olyan Egyházat, amely nem ismer szétválasztást, sem a vallások, sem a nemzedékek szétválasztását; olyan Egyházat, amely sokaknak otthont nyújt, de emellett világosan hirdeti, hogy ez a világ nem a mi végső otthonunk!

A Ti feladatotok nagy, fiatal Barátaim! De Jézus Hozzátok is így szól: „Ne féljete!” Ne hagyjátok magatokat megbénítani baljós profétáktól!...

Jézus így szól Hozzátok: „Forduljatok vissza! Térjete meg! Ne toljátok másokra a Ti felelősségeket! A társadalomra, az államra, az Egyházra! Térjete meg a panaszról és a vádaskodásból az önfelelősséghez... Ne maradjatok ülve a kényelmességben! Ne maradjatok ülve kétségeitekkel és aggodalmaitokkal, hanem eredjete! Tudjátok az utat! A mi utunk Jézus Krisztus. Menjünk együtt ezen az úton!”

A pápa ausztriai látogatása rendkívüli fontossága miatt nem fér bele egyetlen számunk keretei közé. Ezért a novemberi számunkban folytatjuk a közlést, még pedig a két legfontosabb napot: szeptember 11 — a bécsi Donauparkban mondott ünnepi nagymisé és a Pápa máriacelli zárandoklatát szeptember 13-án.

Máriacellel kapcsolatban addig is nagy örömmel közöljük, hogy a Pápa a hivatalos programon kívül és ellenére, külön meglátogatta a Mindszenty-sírt. A pusztai zárókövén hosszan térdelt, két kezére ereszkedett, majd megáldotta a sírt. Arcán megindultság látszott. — Részleteiben, fényképekkel illusztrálva, a következő számunkban tudósítunk.

Haragzó Ferenc

Meszlényi Antal:

MAGYAR SZENTEK ÉS SZENTÉLETŰ MAGYAROK

Néklülözhetetlen kézikönyv! Az Árpád-ház szentjei mellett először foglalkozik a nemkanonizált, de szentéletű régi magyarokkal (Bánfy Lukács esztergomi érsek, a Pálos-rendalapító Özséb, a kassai vértanú, Kelemen Didák minorita, Hám József szatmári püspök stb.); rajtuk kívül a közelmúltból 15 magyar hitvalló, illetve vértanú részletes, hiteles életrajzát tárja elénk (Prohászka Ottokár, hg. Batthyány-Strattmann László, Bogner Mária Margit, Hummel Kornél, Kaszap István, Apor Vilmos stb.). Tudományos igényű készült munka, emellett élvezetes, fel-emelő olvasmány. Nem hiányozhat egyetlen katolikus magyar család könyvespolcáról sem!

A gyönyörű nyomdai kiállítású, 300 oldalas könyv, kékszínnű egész vászonkötésben, arany nyomással, rendkívül kedvezményesen áron **DM 20,— vagy \$ 10,— (+ portóköltség) befizetése ellenében kapható az Életünk kiadóhivatala címen. Rendelje meg! Korlátolt példányszám!**

A Szentkorona Emlékmű felavatása

AZ AVATÁSI ÜNNEP

Az ünnepség 11 órakor az ősrégi (3. századból) Mattsee-i templomban szentmisével kezdődött, amit dr. Irányi László, az új magyar emigráns püspök Washingtonból celebrált több pappal együtt. — A kastli Magy Gimnázium leánykórusa énekelt és vezette a népéneket. Vezényelt Zsongor Kálmán, az iskola karnagya.

A salzburgi érsek, a falu vezetősége és számos polgára meghatódva követték a szentmisét.

Utána ünnepi menetben, nyári napfényben vonultunk a magyar, osztrák és salzburgi zászlókkal szegélyezett emlékműhöz.

Az egyszerű, de nemesvonalú emlékstáción, amely olyan szépen belesimul a gyönyörű salzburgi tájba s a két hársfa árnyékába és olyan jól érzi magát a gyönyörű tiroli fészület mellett, szeptember 15-én, egy csütörtöki napon áldotta meg Dr. Karl Berg salzburgi érsek, a falu és a magyarok nagyszámú részvételével.

Az ünnepi órát fönn a három tó közötti magaslaton, Mattsee régi népviseletbe öltözött fúvósai nyitották meg harsonaszóval. A hang messze-messze szállt a tavakkal ékes salzburgi tájon és elveszett ott délfelé, ahol a nagy hegyek kezdődtek, a fehér havasok.

Magyar részről a Szózat következett, amit a kastli leánykórus és a vagy kétszázfőnyi magyar meghatottan énekelt ezen a történelmi helyen.

Utána Mattsee polgármestere, Josef Furthner, üdvözölte a magyarokat, és örömmel vette át a falu gondjaiba ezt a történelmi emléket, amire „ők is büszkék és számukra is kedves emlék marad”.

Ezt követte Karl Gebetsberger mattseei prépost kedves németnyelvű megemlékezése arról az időről, amikor Mattsee és környéke legalább átmeneti menedéket adhatott a magyar menekültek mellett a magyar Szentkoronának is. Ő ezt a szent nemzeti szimbólumot megelevenítő kis emlékkápolnát gondjaiba vette át. — A Szentkorona bujdosó útjáról magyar nyelven v. Somorjai Béla számolt be.

Szent István királyról szenttéavatásának ezen a 900 éves évfordulóján „Ah, hol vagy magyarok...” ősi énekkel emlékeztünk meg. Dr. Fáy Gedeon a Magyar Külföldi Református Lelkiszolgálat világi elnöke pedig imát mondott a nemzetért.

„Boldogasszony, Anyánk...” ősi énekünk vezette be magát a megáldási szertartást, amit Dr. Karl Berg salzburgi érsek végzett arra a szándékkal, hogy az Úristen, a Boldogasszony, Szent István király és a magyar szentek közbenjárására továbbra is védje meg ezt az országot és népet, amelynek a Szentkorona ezeréves történelmi szimbóluma és képviselője.

A megáldást v. Radnóczy Antal, a Vitézi Rend főkapitányhelyettese, köszönte meg a salzburgi érseknek, Karl Gebetsberger prépostnak, a polgármesternek és magyar részről azoknak, akik az emlékmű létrejöttén különösen fáradoztak a Vitézi Rend nevében a Lovagkeresztet adományozta.

Az ünnepi óra a magyar és az osztrák himnusszal fejeződött be.

★

A finom művű kis emlékkápolnát Szamosi József tervezte. A részleges tervrajzot és az esztergomi vörösmárványból faragott Szentkorona-reliefet a fölíratú táblával Franz Konrad, máriacelli kőfaragómester készítette, ugyanaz, aki a Mindszenty-sírt is faragta. Magát a kápolnát Baldur Kreiseder, mattseei építő-

mester emelte és díszítette finom műízléssel. — Mindannyiuknak hálás köszönet és őszinte elismerés!

Az emlékmű avatásról, valamint a Mattsee-i szentmiséről az osztrák televízió is beszámolt.

★

A Szentkorona-emlékmű Előkészítő Bizottsága a mű befejezése után automatikusan a Szentkorona-emlékbizottságává alakul át ugyanazzal a személyi összetétellel. — A költségekről és a befolyt adományokról az „Életünk” következő számában számolunk el.

Dr. Harangozó Ferenc
ügyvezető

HOGYAN KERÜLT A SZENTKORONA MATTSEEBA?

Mattseeban — Salzburgtól 20 km-re, a Salzburg—Bécsi autópályától északra, három tó között fekszik ez a több mint 1200 éves helység —, játszódott le a 2. világháborús összeomlás tragédiájának utolsó felvonása: Szálasi és kiszámú megmaradt kíséretének szomorú sorsa. — Ebben része volt a magyar Szentkoronának és őrségének, akik parancsra követtek a Nemzetvezetőt. Pajtás Ernő ezredes, a koronaőrség parancsnoka, így írja le emlékezőseiben a Szentkorona útját a Budai Vár pincéjétől a Mattsee-i 1945 április 27-én éjjel történt elásásig.

„1944 november 7-én hagytuk el Budapestet...”

1945 március 27-én hagyta el a Szentkorona Magyarország szent földjét. Egyszerű Hangya-teherautón vittük tovább a Semmeringen át, először Müzstegbe. Tizenkét válogatott koronaőrrel kísértük a Koronát, a koronaőrség másik része Vály alezredessel és tizenkét altiszttel a Turánon¹ volt. Müzstegből márc.us 31-én továbbindultunk Seebergen át Máriacellbe, és húsvétvasárnap reggel állt meg autónk az ottani kegytemplom előtt...

Mattseenél ért bennünket az a hír, hogy a front közeledik... Április 26-ról 27-re virradó éjszaka két legmegbízhatóbb altisztemet magamhoz vettem és kimentünk a teherautóhoz, amely mellett természetesen ott állt az őr... Felnyitottuk a sötétben a nagy ládát és kivettük a Szentkoronát, a jogart és az országalmát. A kincsek eredeti börtökjükből nyugodtak... belehelyeztem őket egy kettévágott katonai benzineshordóba. A ládában csak a kardot hagytuk, azt ismét lezártuk, azután előrementünk két altiszttel egy sziklafal előtti helyhez, amelyet nappal már kikerestünk, amely könnyen felismerhető volt, és közelében em-

Az emléktábla

beri lakás nem volt. Mély gödröt ástunk, betettük a hordót és betemettük a helyet is, hogy az ásásnak semmi nyoma nem maradt...

Május 2-án mentünk Zellhof felé a ládával, melyben már csak a kard volt. Zellhofban a missziós házhoz mentünk, ahol a priornál jelentkeztünk... Május 6-án a prior ment át Seehamba, ahol már akkor amerikai parancsnokság volt, és közölte az amerikaiakkal, hogy zárdájában van egy magyar ezredes tizenkét emberével. Délután 5 órakor jeepen kijött egy amerikai hadnagy, Greenwald², egy budapesti, Váci utcai divatruház-tulajdonos fia, aki az amerikai hadseregben szolgált, és el akart minket vinni hadifogságba.

Közöltem vele, hogy nem hagyhatom ott az autót, mert azon olyan dolgok vannak, amelyet egy percig sem hagyhatok el, és így csak az autóval együtt tudom követni... A teherautóval együtt mentünk Augsburgba és ott jelentkeztünk a 7. amerikai Interrogation Centernél³. Átadtuk a ládát, amiről elismervényt kaptam. Ez most is a birtokomban van.

Az Interrogation Center vezetője, P. Kubala amerikai őrnagy jelentette a főparancsnokságnak, hogy megvan a magyar királyok koronája. Greenwald hadnagy útján az őrnagy közölte velem, hogy engem tekint a magyar nemzet képviselőjének, válasszam ki négy emberemet, akik a magyar nemzet képviselőként itt maradnak a Szentkorona közelében. Kérték tőlem a kulcsokat, ezekkel azonban ekkor már nem rendelkeztem, mert elküldtem Szöllösi Jenő akkori miniszterelnöknek⁴, aki azokat továbbadta államtitkárának. Hosszabb időbe tartott, míg ezt az államtitkárt az amerikaiak fölle-

dezték, tőle megtudták a kulcsok pontos helyét és végre július 24-én a kulcsok Augsburgban voltak. Felnyitották a ládát, és ekkor történt a nagy meglepetés, hogy a ládában csak a kardot találták meg...

Most a legnagyobb feldúltsággal jött hozzám Greenwald hadnagy, hogy hová rejtettem a Koronát, engem tesznek felelőssé, mindenféleképpen megfenyegettek... Megnyugtattam a hadnagyot, hogy nincsen semmi baj, a Korona el van ásva és én oda fogom vezetni őket...

Most már, július vége felé, nyugodtan közelíthetem a Korona rejtékhelyét... A Korona elásási helye, Mattsee, akkor már a 3. amerikai hadsereg területére esett. Kubala őrnagy kétségbe volt esve. Mellette volt azonban egy tipikus amerikai vakmerő fiatal hadnagy, Wort B. Andrews Fort Worthból, Texasból. Azt mondta, hogy nem kell sokat teketóriáznia, ő kihozza a Koronát a 3. hadsereg területéről...

Münchennél értük el a 3. hadsereg határát... Vad tempóban mentünk, és még sötétben elértük Mattseet.

Kétórás kemény munka után megtaláltuk a benzineshordót, benne a Szentkoronával és az ékszerekkel, épen, baj nélkül, csak a börtökök mentek tönkre.

Baj nélkül visszatértünk Augsburgba. A Szentkoronát és az ékszereket visszahelyeztük a ládába, és miután az Interrogation Centert Augsburgból Mannheimba helyezték át, mi is odamentünk Greenwald hadnaggal együtt.

Majd Seckenheimbe, onnan Heidelbergbe mentünk, ahol a 7. hadsereg parancsnoksága székelt⁵. Itt Peary vezérkari főnök és még tizenöt magasrangú tiszt jelenlétében kinyitottuk a ládát, lefényképezték a kincseket külön-külön, majd együttesen is, a tisztekkel és velem együtt, aztán visszatették az ékszereket a ládába és lezárták a 7. hadsereg pecsétjével...

Eddig Pajtás Ernő koronaőrezredes beszámolója.

★

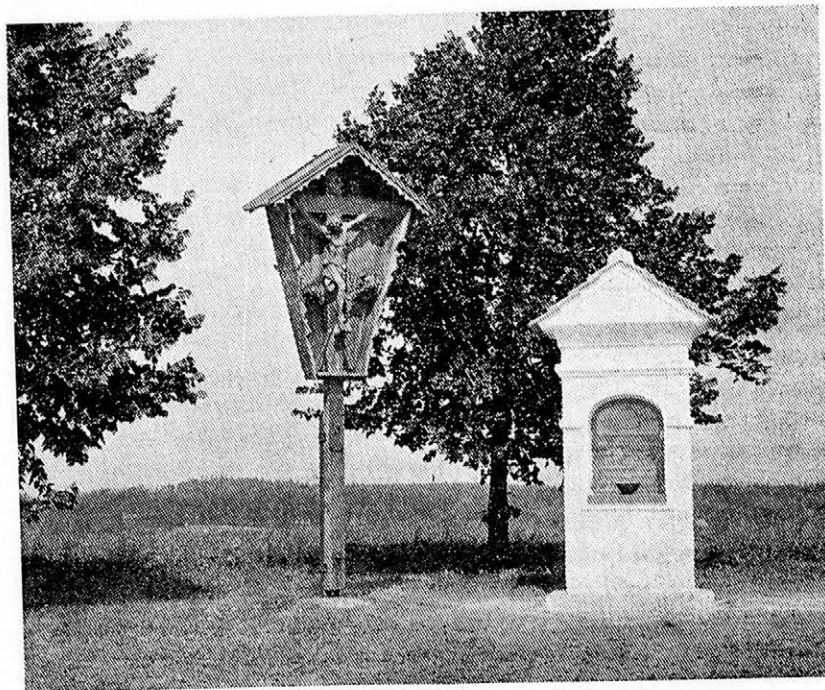
A szereplő személyek közül ma már csak Andrews hadnagy volt elérhető. A koronatanú, Pajtás Ernő koronaőrezredes, már 1950 december 5-én meghalt nem messze Mattseetől, Németország Grabenstätt nevű helységében, Chiemsee mellett. Ott is van eltemetve.

Vitéz Radnóczy Antallal, a Magyar Vitézi Rend helyettes kapitányával, ez év szeptember 7-én meglátogattuk Pajtás ezredes sírját. Gondozottan, élő virággal borítva találtuk. — Mert Grabenstättben, éppen úgy mint előtte Mattseeben, nagyra becsülték és szerették ezt a „csendes, mindig szomorú, magyar katonát”... Az egyszerű márványlapon a vésett keresztjel alatt ez áll:

†
ERNST von PAJTÁS
25. 10. 1896 — 5. 12. 1950

Az írás már nehezen volt olvasható. A kőlap is újításra szorul. v. Radnóczy Antal azonnyomban újra csiszoltatta a márványt és aranyoztatta a fölíratot.

- 1 A Turán eredetileg Horthy különvonata volt. Ekkor az ország kincseit vitték ki rajta Németországba (aranyvonat).
- 2 George Granville budapesti származású amerikai hadnagy.
- 3 A 7. amerikai hadsereg kihallgatási központja.
- 4 Szöllösi nem miniszterelnöke, hanem miniszterelnök-helyettese volt a nyilas kormányban.
- 5 A 7. amerikai hadsereg főparancsnoka Alexander McCarrell Patch (1889—1945) altábornagy, vezérkari főnöke Peary vezérőrnagy volt.

A Mattsee-i Szentkorona Emlékmű

KORMON JÓZSEF:

A napbaöltözött asszony

Az alábbi cikket egy rövid Los Angelesből keltezt levél kíséretében kaptuk. A levélből idézzük:

„Rendszeresen eljut hozzám az Életünk, amelyből sok hasznos gondolatot kaptam. Szeretnék én is néhány sorral hozzájárulni ahhoz a munkához, amelyet olyan nagyszerűen végeznek már hosszú idő óta.

Fiatallal magyar pap vagyok. Most éppen szabadságomat töltöm rokonaimnál...

Munkájukhoz, terveikhez adjon az Isten bőséges kegyelmet!”

Nagyboldogasszony ünnepén az Egyház a Jelenések Könyve 12. 1—6. részét olvastatja. Azért teszi ezt, mert

Bodnár Gábor: Néprajzi vázlatok

A Magyar Cserkészszövetség kiadványa, 1983.

A magyar cserkészletnek ma nincs kisebb és egyben felemelőbb feladata, hivatása, mint a magyar szellemiség: történelem, irodalom, néprajz ápolásán keresztül felbreszteni és kifejleszteni a nagyvilágban szétszórtan élő, nagyrészt már külföldön született s felnövő fiataloknál a magyarságtudatot. Ezt a nagy célt kiválóan szolgálja az ún. „cserkészélet”, amely a magyarságismeret körébe vágó tananyag szélesebb tudását követeli meg mindazoktól, akik cserkészvezetők, őrvezetők, segédvezetők stb. szeretnének lenni. A Magyar Cserkészszövetség érettségi előkészítő tanfolyama számára az említett magyarságismereti anyag néprajzi, néphagyományi részét Bodnár Gábor csinos kis könyvben foglalja össze „Néprajzi vázlatok” címmel.

A könyvecske első fele mintegy 50 oldalon mindenekelőtt bemutatja a magyar népi tájegységeket (Őrség, Palóc-föld, Sárköz, Kunság, Hajdúság, Székelyföld stb.), majd sorra veszi a Kárpát-medence nemzetiségeit (németek, románok, szlovákok, horvátok, szerbek, rutének), végül a „Magyarok a nagyvilágban” c. fejezetben földrészenként, ezen belül országokként ismerteti: hol, mennyi magyar él, hogyan kerültek új hazájukba? — hányan tudják, hogy pl. Ausztráliában ma kb. 50 ezerre tehető a magyarság lélekszáma! — továbbá: milyen kulturális s egyházi intézmények, iskolák, Magyar Házak szolgálják nyelvünk, kultúránk, hagyományaink fenntartását, — természetesen kiemelve: hol, milyen létszámmal működnek magyar cserkészcsapatok? Csak a könyv második fele sorakoztatja elénk a címbefogalt „néprajzi vázlatokat”, külön-külön fejezeteket szentelve a népdalnak, táncainknak, népszokásoknak, népviseletnek és a disztómia-irodalomnak. Mindezt könnyen áttekinthető rendben, okosan használva ki a könyvecske terjedelmét, remek képekkel, rajzokkal illusztrálva, és szép, egyszerű magyar nyelven kapja az érdeklődő.

„Ez a könyvecske — idézzük az Előszóából — nem tudományos írás. Egyetlen célja, hogy a külföldön felnövő magyar fiatalokat szolgálja”. Mondani sem kell, Bodnár Gábor könyve minden szempontból azt szolgálja és jól szolgálja. Mit tegyünk még hozzá? Azt, amit a szerző óhajtott: „... fogadjátok ezt a kis adattárat szeretettel. Legyen ez könyvtáratok gyakran lapozott kötete”.

Szamosi József

úgy gondolja, hogy a „jel” mögött az isteni kegyelem segítségével megsejtünk valamit abból a világból, amely át meg átjárja mindennapi életünket. Amely a hívő ember számára már most ittleendő valóság. Így válik igazán alkalmassá arra e szakasz, hogy tudatosítsuk, mit jelent Istenhez tartoznunk.

Két szembenálló fél élet-halál küzdelemre van felöltözve, és felfegyverkezve. Az asszony „öltözete a Nap volt, lába alatt a Hold, fején tizenkét csillagból korona”. Ezzel az öltözéssel ki akarja fejezni, hogy akinek a nevében harsog a világ, az a világmindenség ura, az, aki őt kozmikus ruhába öltöztette. Így már jelzi is, hogy mielőtt a küzdelem elkezdődött volna, kinek a győzelmével fog végződni, és hogy az egész világmindenségre kiható eseményről van szó.

A sárkány az asszony ellensége, ennek a világnak a színeit (tűzvörös) viseli. Ennek a világnak erejével fog harcolni az ellen, akit a Mindenség Ura öltöztetett és fegyverzett fel.

Az asszony egyetlen koronát visel, amely nem más, mint az egész Izrael egységbe fogott tizenkét törzse (a kiválasztottak összessége), ezek öröksége, a kiválasztottság megmutató dicsősége.

Ezzel szemben a sárkány a megosztottság jele (hét fej, hét korona). Fegyverzete a látványos nagy cselekedet, a megfélemlítés, a pusztítás, a világrend felforgatása... „lesöpörte az ég csillagainak harmadrészét”.

Az asszony fegyvere a születendő gyermek, aki nagy ígéret örököse, „vasvesszővel kormányozza az összes nemzeteket”. Nem látványos nagy események, hanem fájdalom, vajúdás közepette jön világra. Egészen ellentétes módon, mint azt várnánk a világmindenség ruhájába öltöztetett asszony bemutatása, és a születendő fiú jövőjére vonatkozó jóindulás kapcsán.

A születésnek ez a bemutatása egyébként teljesen megfelel Jézus evangéliumokból ismert születési körülményeinek.

A sárkány mindenkor készen áll arra, hogy elnyelje azt, aki születik. Sajat uralma alá vonja, aki neki is Ura.

„A gyermeket Isten trónjához viték”. Oda ahol nincs hatalma a sárkánynak. „Az asszony pedig a pusztába menekült...”, hogy ott táplálják”.

Egyházát Isten földi erőket meghaladó kegyelemmel ruházta fel. Az Egyház így hordozója, örököse lett az egész múlt, jelen és jövő történelem minden kegyelmi megnyilvánulásának. Ez az Egyház, amely ígéretet és kegyelmek birtokosa, ma is fájdalommal szüli gyermekeit, és vajúdó szenvedéssel segíti őket győzelemre a bűn felett. A pusztában (e világ) folytatja életét, ahol az Isten helyet készített számára, és meg nem feledkezve róla táplálja, egészen a világ végéig.

Azok akik e világban élve hajlandók elfogadni az Isten által felajánlott jövőt, nekik nem árthat e világ fejedelme: akármilyen élethelyzetben legyenek is. Őket az Isten trónja elé viszik, ahol minden földi hatalom elnémul.

Ebben az értelemben a Boldogságos Szűz Mária mindnyájunk számára annak a szeretetnek és reménynek a jele lehet, amelybe a történelem során az Egyház — egyéni életünkben mi magunk is, mindig belekapaszkodhatunk.

Az új jezsuita generális

Világszerte ismert II. János Pál pápa gondja az Egyház legnagyobb rendjével, a jezsuitákkal kapcsolatban. Az „acies bene ordinata” mintha itt-ott meggingott volna. Amikor legutóbb Róma falai előtt összegyűltek a rend delegátusai az új generális megválasztására, II. János Pál pápa váratlanul megjelent a 33. általános gyűlésükön és megismételte aggodalmait a rend fegyelmi helyzetével kapcsolatban. — „Az igazságosság és a világbéke” követelése nem vezethet odáig, hogy jezsuiták a pap feladatát felcseréljék egy világi feladatával. — Itt különösen Latinamériára gondolt, ahol marxista rezsimnél vállaltak legfőbb kormányhivatalt vagy pedig aktívan vettek részt forradalmi megmozdulásokban, fegyverrel a kezükben.

A 211 jezsuita delegátusnak a világ minden részéből nem volt könnyű ezek után a választás. A kétéves interregnum az utolsó generális, Pedro Arrupe, megbetegedése után még nagyobb súlyt adott az új generális személyének.

A választás szeptember 2-án, két órán belül, hogy a titkos szavazás megkezdődött, Peter Hans Kolvenbach, holland jezsuita személyére esett. Eddig ő volt a pápai Gregoriana egyetem keretében Rómában működő Keleti Intézet rektora és a Közelkelet tartomány-főnöke.

Szeptember 14-én kelt és az egész Jézus-társasághoz intézett levelében többek közt ezeket írja: „Mindannyiottokkal egynek érzem magam, mivel ugyanabban a hivatalban és apostoli küldetésben élünk. Hivatalomat a Társaságba vetett nagy bizalommal veszem át. Urunk azt a szolgálatot kívánja tőlünk, hogy a mai embernek saját nyelvén és életkörülményeinek megfelelően hirdessük Isten országát jó hírével, előnyben részesítve azokat, akik a mai világ igazságtalanságaitól szenvednek. Így szolgáljuk az Egyházat és Krisztus helytartóját, II. János Pál pápát”.

P. Hegyi János, magyar jezsuita provinciális, aki az új generális közvetlenül is ismeri, a következőket mondta a választásról: „Elég, ha csak megemlítem,

28. ÉVKÖZI VASÁRNAP A C ÉVBEN

Szent Lukács evangéliumának 17. fejezetéből (11—19) olvassuk a következő szakaszt:

Amint Jézus Jeruzsálem felé tartott, átment Szamaria és Galilea határvidékén. Mikor betért egy faluba, tíz leprás férfi ott feléje. Megálltak és már megszűröl kiáltották: „Jézus, Mester, könyörüld rajtunk”. Rájuk tekintett és így szólt: „Menjete, mutassátok meg magatokat a papoknak”. Amint odafelé mentek, megtisztultak, de csak egy tért vissza közülük, amikor látta, hogy meggyógyult. Hangozva szóval áldotta Istent és lába elé borulva hálálkodott. Ez samaritánus volt. Jézus megkérdezte: „Nem tízen tisztultak meg? Hol a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon Istennek, csak ez az idegen?” Azzal hozzáfordult: „Kelj föl! Menj! Hited meggyógyított téged!”

★

Igen sok jótéteményben részesülünk minden nap és ezeket oly magától értetődően fogadjuk. Gondolok én arra például, hogy a friss víz, a meleg napsugár, az ízletes gyümölcs, az illatos rózsák, a mulatságos Katika, a madarak vidám csicseregése, mindez az Isten ajándéka is?

Elhatározom, hogy minden kicsinységért újra és újra köszönetet mondok Istennek! Légy hálás a legcsekélyebb dolgokért, hogy méltó legyél a nyokokra!

hogy nemcsak beszélgetések folytak arról, hogy ki lenne a legalkalmasabb a következő generalátusra, hanem minden nap órákon keresztül imádkoztunk. Közvetlenül a megválasztás előtt majdnem egy teljes órát csendben ültünk a választóteremben, ki-ki magába mélyedve imádkozott és kérte a Szentléleknek a segítségét... — Itt két dologra szeretném felhívni a figyelmet: A generális a jelenlévő választók egyéni lelkiismeretük szerint választják, tehát nincsenek pártok. A másik nagyon fontos szempont... mi közösen és egyénileg is keressük az Isten akaratát: ki az az ember, akit a Jóisten nekünk szánt, hogy a következő időszakban a Jézus Társaságát vezesse?”

A baszk származású Pedro Arrupe megválasztása idején 1965-ben a rendnek még 36,000 tagja volt, ma már csak 26,000. Ez a számvesztés az általános papi hivatáscsökkenés ellenére magáért beszél.

AMI A GANDHI-FILMBŐL KIMARADT

Húsz évi előtanulmány után forgatták ezt a háromórás filmet. A film megható és szép. De lehetne Gandhi-ról rossz filmet készíteni?

A film nem ad teljes képet Gandhi felfogásáról. Nemcsak a filmből, de a legtöbb róla szóló könyvből korunk egyik legégetőbb problémája hiányzik: állásfoglalása a materializmus ellen.

Már 1920-ban, amikor a szovjet külügyi népbiztos megkönyörkezte, Gandhi kijelentette: Európában megalakult a Sátán országa (Szovjetunió).

A materialista világnézet ellen élete végéig harcolt: szóval, tettel, írásaiban. Gyilkosa nacionalista volt, de hasznát halálából a Moszkvabarát Nehru húzta. Éppenúgy mint Shasztri miniszterelnök, Gandhi tanítványa, aki Taszkentben, Szovjet-Turkesztánban tragikus hirtelenséggel elhunyt, s halála után az ugyancsak Moszkva-barát Indira Gandhi, Nehru leánya, került hatalomra.

Gandhi mindig fehérben járt, míg a Moszkva-barát Nehru és leánya, Indira Gandhi, mindig feketében, egy szál piros rózsával, jelképezve a világosságot, illetve sötétséget.

Gandhi életműve nem merült ki az indiai szabadság kivívásában. Szinte nagyobb jelentőségű, hogy a hívő embereket felekezetre való tekintet nélkül, a materializmus ellen mozgósította.

A római katolikus egyház „nyitott kapuja” is lényegileg Gandhi útján halad, s az eredmény nem maradhat el. Az Evangéliumhoz közeledve, új élet s Erő forrása lesz.

Vigh Lajos

Molsheim, Franciaország

Visszaadják az ortodox egyháznak Moszkva egyik legrégebb kolostorát, a XIII. századból való Dánielovszkij-kolostort

A kolostortömbhöz három templom is tartozik. A tatarozási és átalakítási munkálatok 1988-ra fejeződnek be. A Dánielovszkij-kolostor ezután a moszkvai pátriárkátusnak lesz a székhelye.

Ezt az ősi orosz szentélyt (Nievskij fia, Dániel herceg építette) is eldobozta a Nagy Októberi Forradalom, mint annyi más. Most már múzeumnak sem alkalmas, viszont lerombolni nem meri a mostani rezsim, kijavításához sem embere, sem pénze (Az SS-20-as rakéták sokba kerülnek!). Ezért most visszaadják a jogos tulajdonosnak, hogy azt állítsa újra helyre.

A KASTLI MAGYAR GIMNÁZIUM HÍREI

Szept. 12-én nyitotta meg kapuit a kastli Magyar Gimnázium. 220 leány és fiú — köztük 45 első ízben — vonult be az ősi kastli vár falai közé.

A tanárok már előző pénteken, szept. 9-én jöttek össze évnyitó konferenciára, azok a tanulók pedig, akiknek kiegészítő- vagy pótvizsgát kellett tenniük, szept. 10-én adhattak számot szorgalmukról.

A régi hagyományhoz híven délelőtt féltizenegykor „Veni Sancte”-vel kezdődött a tanév. Ez év „Veni Sancte”-jének különös fényt adott az, hogy azt a külföldön élő magyarok újonnan kinevezett püspöke, dr. Irányi László, tartotta. Vele együtt mutatták be a szentmisét az intézet igazgatója, dr. Major Márk, az iskolának területileg illetékes magyar lelkesze, Mons. Vargha Gábor, az iskola hittanárja, Venczák Imre, és az intézet új igazgatóhelyettese, dr. Ritter Márton. Az ünnepélyes keretben az intézet énekkara nyújtotta, Zsongor Kálmán zenetanár vezetésével.

A püspök szentbeszédében örömet fejezte ki afölött, hogy püspöki működésének egyik legelső hivatalos ténykedése éppen a Magyar Gimnázium „Veni Sancte”-jának megtartása. Ő, mondotta a püspök, mint piarista, vagyis mint az egyik legrégebbi magyar iskolarend tagja, nem is kezdhetne volna szebben püspöki működését, mint a Magyar Gimnázium megnyitásával. A diákoknak jó munkát s a Szentlélek áldását kívánva, indította el őket az új tanévbe.

A katolikusok „Veni Sancte”-jával párhuzamosan a protestáns tanulók Ferenczy Zoltán lelkes, hittanár vezetésével tartottak istentiszteletet.

A szentmise ill. az istentisztelet után a diákok a „nagy-ebédlőben” gyűltek össze, ahol rövid ünnepség következett. Dr. Major Márk igazgató üdvözlő beszéde után bemutatta az új tanárokat, többek között dr. Ritter Márton igazgatóhelyettest és Rosalina nővért, aki a lányinternátusba Engelina nővér helyébe jött. Majd néhány iskolai ill. internátusi változás ismerttetése következett.

Míg a diákok osztályfőnökeikkel osztályaikba vonultak, dr. Irányi püspök úr az intézetet tekintette meg. Különösen az újonnan berendezett internátusi rész tetszett neki. Itt az ötödik osztály és a hatodik osztály tanulóinak egy része kapott helyet, Venczák atya prefektussága alatt.

Röviddel az ebéd előtt a tanárok tisztelegtek az új püspök előtt. A püspök úrnak minden egyes tanárhoz és tanárnőhöz volt néhány személyes szava, majd még egyszer arra biztatta őket, hogy munkájukkal továbbra is támogassák az iskolát. Ő mindig szívügyének fogja tekinteni a Magyar Gimnáziumot.

Szept. 15-én a diákok egy része, dr. Major Márk igazgató vezetésével, a mattseei ünnepségen vettek részt.

Szept. 20-án a diákoknak egy kisebb csoportja megint nagy izgalomban volt: ekkor dönt el — egy vizsga keretében —, hogy az „újak” közül kinek kell „kezdő” németre, magyarra, angolra vagy matematikára járnia, ill. véglegesen melyik osztályba lesz besorolva. A tanárok nagy meglepedésére majdnem minden növendék jól megállta a „próbát”.

Végül meg kell említenünk az iskola külsejében történt változásokat: az ambergi építészeti hivatal az új épület előtti teret kiköveztette, a tetőt kijavította, s most zöld növényeket, virágokat ültetnek a falak mentén.

Mind a diákok, mind a tanárok örülünk az új iskolaépületnek és a megszépült környezetnek.

Kastli krónikás

PROKOP PÉTER:

Közelről és távolról

Észak-Spanyolországban Santander község határában fedezték fel az őskőkori felső szakaszának (Kr. e. 120.000-9.000) talán legizgalmasabb sziklarajzait: az Altamira-i állatábrázolásokat. Az ősember vadászélményei. A kőbalta és csontlándzsás harcosoknak a varázslója rögzíthette őket.

Milyen érdekes, hogy minél messzebb távolodunk a létrehozásuk időpontjától, annál többet tudunk róluk. Sőt az is biztos, hogy jobban értékeljük, mint azok, akiknek készültek, akik a tüzet élesztették lángra, hogy elég világos legyen a festékkéverő ősművészek. Remek kémiai felkészültségünkkel megállapíthatjuk használt anyagaikat. A mélylélektan és antropológia segítségével kielemezzük a barlanglakók lelki szerkezetét. Az elszaladt évezredek (talán húszezer) inkább közelebb vittek az elejtett bölény haláltusájához. A múlt nekünk jelenébb, mint az akkor jelenlévőknek.

Nem így vagyunk-e a bibliával is? A tanítványok szerencsére az élményeiket eléggé foszlányokban ugyan, de le rögzítették. A Jézus-misztérium milyen lassan és nehezen fért a fejükbe. Egyszerű nyelvük a komplikált kifejezésére alig lett volna elég. A föltámadás utáni élményeikre szegényes volt a szókincsük, a szógazdag modern hívő igényeinek megválaszolására. Napjaink gondolkodói a kijelentéseiket széttergetik, értelmezik s létrejött az utolsó félszázad krisztológiája. A nyelvészet, régészet és egyéb segédtudományok jóvoltából közelebb vagyunk Jézushoz, mint az őskeresztény emberöltők. Kortárs kutatóink nem tagadják a régít, csak új utakat vágnak a dzsungel sűrűjében. Az állandóan előre lendülő értelem új ma-

gyarazatokat ad a kíváncsiskodóknak, nemcsak úrvárosokon törjük a fejünket s számológépeinkkel ripsz-ropsz oldunk meg kiszámíthatatlan talányokat, de az Isten-kérdésekről is izgalmasabban kezdünk értekezni.

A nem evilágból való, de ebben a világban lévő Isten-országa felé persze, hogy másként közeledik a kínai, a néger vagy a hindú. A született ateista, vagy a hitét veszített hitetlen. A hiszkegy mormolásával az apáca s hasogatóan feszítő kíváncsisággal a hitujjonc...

Nem dobom el a rosszul sikerült vázlataimat se. Tíz év múlva élelem hullik az elhibázott régi kísérletem. Az akkor keresett, de megoldatlan gondolat három-négy vonással beteljesedik. Ezért csacsi, aki begörccsösül. Valamikor húszevesen hánykolódó események közepette majdnem a fejünket vesztettük. Megfehéredett a hajunk s életünk alkonyán megnyugvással emlékezünk: milyen jó, hogy úgy történt, ahogy régesrég nem akartuk.

Az újmisé első állomásának a baklövéseit iparkodik el nem követni a következő posztján. A második házasság sikeresebb a megelőzőnél. A művész nemcsak a riválisát nem utánozhatja, saját modorának se maradhat a szajkója. „A jó pap holtig tanul”, cseng a fülkünkben a közmondás örök figyelmeztetése...

Egy kis geometria: az el nem indult pontnak nincs képe a hosszúság dimenziójáról. De a távolság van, bármennyire is tiltakoznánk ellene. A vonalnak is legyezőmódra szét kell ingania, jobbra vagy balra tolnodnia, hogy a szélesség fogalmára jusson. A harmadik kiterjedés elnyerésére föl vagy le mozog, esetleg tengelye körül forog a sík s rálel a magasságra. S a negyedik dimenzió? Van? Nincs? Milyen lehet az? Csak az időben való történés volna? Csak a halál kapuja nyitja rá az utat?

Energia és anyag ugyanaz, csak más a megjelenési formájuk. A leganyagabb anyag a mozgástalanságba hült energia. A fénysebesség a fölülmúlhatatlan maximum. E kettő közt variálódik a világ.

Az anyag szellemiesülhet is. Még pedig az emberbírtá kiváltság módján. Az agyvelőnk majd egyszer tiszta értelemmé válhat? Az ész útja végtelen, a sebességé felülmúlhatatlan határozott szám. A teremtés koronájának az is hivatása: az egyre gyorsuló lehetőségekkel minél többet kicsikarjon magának a tapinthatók mögötti rendező elvekből

Csensztóhova

kedvelt magyar zarándokhely lett

Mióta észak felé Csehszlovákián át megnyílt az út Lengyelország felé — Budapestet Varsóval gyorsvonat köti össze, — amely napjában kétszer jár — Magyarországról megindult Csensztóhovába, a híres magyar alapítású Máriakegyhelyre a zarándoklat. Az úti költség oda-vissza nem sok: ezer Forint. A szálláshelyet is könnyen megoldják férfi- és női szerzetesházakban meg a hotelekben. Csak a nyelvvél (lengyel) meg az élelemmel van baj, mert a lengyeleknek nincs elég kenyérük, lisztjük, húsról és gyümölcsről nem is beszélve. De élelmet bőven visznek a magyar falvakból a zarándokok, nemcsak maguknak, jut abból a szállásadóknak is. Ezért kétszeresen szívesen látott vendégek Lengyelországban a ma-

ARANY JÁNOS (1817—1882):

Az örökség

*Azok a magyarok, kik e hazát
Véren vették, vérről ótalmazzák,
Azok a magyarok, ha riadót fúttak,
A halál képétől nem messzire bíttak.*

*Lakásuk volt paripájok háta,
Vetett ágyok kemény nyeregkápa:
Ettek és aludtak vérmocskolta nyergen,
Jártak éjjel-nappal sok nehéz fegyverben.*

*Nem kérdezték: sok-e az ellenség?
Olvasatlan próbáltak szerencsét;
Tudták, a szerencse mindig abhoz pártol,
Kinek szíve még a halálban is bátor.*

*Elfogytak, elzültek ottan-ottan,
Szép országok hevert elhagyottan,
Fölver az isten mindenféle gyoma.
Éktelemné tette török, tatár nyoma.*

*Rongált zászló lőn az ő formája,
Nem volt annak színe, sem fonákja,
Itt-amott sötétlett rajta egy-egy vérfolt:
Szép zászlónk- az ország, váznál nem
egyéb volt.*

*E becses zászlónak, a hazának,
Védelmében hányan elhullának!
Vérökben a rúdját hányszor megfereszték
Régi ősapáink! de el nem ereszték.*

*Igy a zászló, ránk örökre maradt,
Ránk hagyták azt erős átok alatt:
Átok alatt, hogy, ha elpártolunk attul,
Ne legyen az isten istenünk azontul.*

*Most telik be, vagy soha, ez átok.
A zászlót, a zászlót ne hagyjátok!
Ha minket elfú az idők zivatarja:
Nem lesz az Istennek soha több
magyarja.*

(1848)

Duray Miklós
„Kutyaszorító”

című könyve Csoóri Sándor előszavával

A könyv címe mindent megmond. A felvidéki magyarság élet-halál harcát az idegen kutyaszorítóban a megmaradásért. — Imponálóan bátor tett egy magyar író részéről a mai Csehszlovákiában. És hasonlóan bátor a hang is, meg amit Csoóri Sándor ír az előszóban. Ezt írta a mai Magyarországon a Szovjetunióról: „Internacionalizmusa harsány és igéretes, de hamisításon nyugvó... A diktatúrák mindig megengedhetik maguknak azt a fényűzést, hogy egészen mást cselekedjenek, mint amit mondanak...” És erre a magyar rezsim (szándékosan nem írunk kormányt!) reakciója: Csoóri Sándor egyévi közlési tilalmat kapott.

Jól állapítja meg Duray Miklós a könyvében: Magyarországon a belügyminiszter a rendszer ellenségeinek tartja azokat, akik a szomszédos országokban élő mintegy 3,5 millió magyar ügyével törődnek... Ezért naivítás, ha a kisebbségi magyarok várakozásokat támasztanak a hivatalos Magyarországgal szemben. — Az eset magáért beszél: Nincs magyar kormány, csak adminisztratív szerv, rezsim, amely az eset után a cseh, a román és a szovjet kormányhoz írt levélben kért bocsánatot, elítélve Csoórit.

gyar zarándokok. A nyelvnehézség is megoldódik, mert akadnak magyarul is tudó lengyel Pálosok és kedvesnővérek, itt-ott meg akad magyar származású pap is.

MAGYAR FŐNEMESÉK
AZ EMIGRÁCIÓBAN

Ez a címe Dunai Akos most megjelent vaskos könyvének. Első rápillantásra meglepő a cím: mit akar a szerző a magyar arisztokráciával? Miért éppen őket választotta témájául? Egyszerűen válaszol: „Azért, mert mióta 1945-ben az ország hódoltsági sorba süllyedt, talán az ő osztályukat érte a legtöbb becsmérés, rágalmozás (...). E könyvben nem védem, nem támadom, hanem beszélgetem a magyar arisztokráciát (...), mondják el ők maguk, hogy miképpen gondolkodnak a saját sorsukról, hazánkról, jövőnkéről, közös gondjainkról. Ők beszéljenek végre magukról, s ne másokról.”

Nagyon is kézenfekvő érvék.
A könyv interjúja 52 történelmi múltú család egy-egy emigrációban élő tagját szólaltatja meg. Érdekes, izgalmas olvasmány, hatásos újságírói munka. Szerencsés, ügyes fogás volt az interjúk során néhány visszatérő, „részesebb” kérdés feltevése: Mivel foglalkozik, mint emigráns? Hogyan élte át a „felszabadulást”? Jár-e haza látogatóba? Hisz-e rendszerváltozásban? s hasonlóké. Csak néha üt szíven egy-egy válasz arra a kérdésre: tudnak-e a gyerekek, unokák magyarul? — amire a kurta felelet: Egy szót sem... vagy: Sajnos, nem... esetleg: Valamit értenek. Legtöbbször azonban nagyon is pozitív a válasz.

— II —

Az 511 oldalas, képekkel illusztrált könyv megrendelhető a Kat. Magyarok Vasárnapja könyvosztályán: P. O. Box 2464, Youngstown, Oh. 44509, USA. Ára 18.— dollár, plusz postaköltség.

Hazai figyelő

MAGYAR ROCKOPERA:

„ISTVÁN, A KIRÁLY”

Augusztus 18-án Budapesten mutatták be — a beszámolók egyöntetű megállapítása szerint hatalmas sikerrel — „István, a király” címmel az első magyar rockoperát, amely az országot a kereszténységhez kötő szent király és az ősi pogány szokásokhoz ragaszkodó somogyi Koppány összecsapását mutatja be egy nagyszabású modern show eszközeivel, technikai bravúrjaival, de egyébként cselekményileg úgy, ahogy a történelemből ismerjük. Szörényi Levente (a zeneszerző) és Bródy János (szövegíró) rockoperája, ha tetszik: történelmi revüje, mintegy két holdnyi területen a Városligeti Király-dombon elevenedett meg, a színeseken kívül 120 tagú szimfonikus zenekar, a népszerű Illés-együttes, 100 tagú kórus és 400 táncos összjátékában. A két főhős drámai szembenállását szimbólikusan is jelzi, hogy István király mindig fehér ruhát hord, őt és táborát gregorián dallamokra épült egyházas zene kíséri, míg a meztelen felsőtesttel, fekete bőrnadrágban megjelenő, varkocsbafont hajú Koppányt vad rock-ritmusok kísérik. A játék látványos, görögützes fináléja: István király koronázása, óriásméretű világító keresztrel, tűzijátékkal, mintegy 100 méter hosszúságban feltűnő piros-fehér-zöld zászlóval és a magyar Himnusszal. A bemutatón a Himnusz elhangzása után a tízezres nézősereg — jobbdán fiatalok — „egy emberként dermedten állt”, majd „negyven percig tartó, szünni nem akaró tapssal ünnepelt”.

Az „István, a király”-t egyébként filmre vették s még ebben az évben bemutatják.

*

Madách Imre drámai költeménye, „Az ember tragédiája” színpadi bemutatásának 100. évfordulója alkalmából határozatot hoztak, amelynek értelmében az új Nemzeti Színháznak 1989-re fel kell épülnie. Mint ismeretes, az 1875-ben épült, szép klasszicizáló stílusú „régii Nemzeti” épületét — ott ahol a 6-os megállt —, 1964-ben eléggé el nem ítélhető módon, meggondolatlanul lebontották. A mostani felbúvá az otthoniak mellett a külföldön élő magyarokhoz is fordul: járuljanak hozzá anyagilag is az új Nemzeti Színház felépítéséhez.

*

Egy magyar autóbusz szeptember 14-én Ausztriában, Grác mellett egy hajtúknarban áttörte a korlátot, majd 30 métert repült és egy szakadékba zuhant. 13-an a helyszínen meghaltak, 33-an — néhányan közülük életveszélyesen — megsebesültek. Az autóbuszon a MEDICOR Művek debreceni gyárának dolgozói és hozzátartozói utaztak. — Lapzártakor értesültünk, hogy a sebesültek közül még ketten a kórházban meghaltak.

PANASZKODNAK

A MAGYAR PEDAGÓGUSOK

Magyarországon az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elemzése szerint, egy kezdő szakmunkás a vasiparban 3–4 ezer forint, a sütőiparban 4–5,5 ezer forint, az

MUSICA HUNGARICA

25 éves működése alkalmából nagyszabású

MAGYAR KÖNYV ÉS HANGLEMEZ KIÁLLÍTÁST RENDEZ MÜNCHENBEN

1983 december 3-án és 4-én a HOTEL EDEN WOLFF-dísztermében Arnulfstr 4 (a Hauptbahnhof mellett) Árusítás 9.00 órától 19.00 óráig. Magyar élelmiszer különlegességeket BAYER OSZKÁR árusít.

VAJDA ALBERT dedikálja új könyvét. A kiállítás az emigráció egyik legjelentősebb kulturális rendezvénye.

Mindenkit szeretettel vár: Katkó Sándor és családja

építőiparban pedig 3–6 ezer forint havi bérért tud elhelyezkedni. Ezzel szemben egy pedagógus országos átlagban csupán havi 3250 forinttal kezdi meg pályáját. Öt-hat év elteltével ugyan feltornássza magát 4 ezer forintra, de a „jövedelem-olló” már másfél ezer forint az ő hátrányára, vagyis ennyi a kereseti hátránya más felsőfokú végzettségűekhez képest. Tehát elmondhatjuk, hogy a pedagógusok nem anyagi haszonért, hanem elsősorban hivatástudatból végzik a mai világban különösen nehéz, felelősségteljes munkájukat.

Szovjet uszályba ütközött a magyar szárnyashajó

A Bécs—Budapest között közlekedő „Sirály I” nevű magyar szárnyashajó szept. 5-én még a Duna osztrák szakaszán nekiütközött egy vele egyirányban, lefelé haladó szovjet teherhajó uszályának. Egy angol és egy osztrák utas meghalt, hatan súlyosan, mások könnyebben megsebesültek. A szárnyashajón a személynél és egy utason kívül csak külföldi állampolgárok utaztak. Alapos a gyanú, hogy a „Sirály I” kapitánya ittas volt.

*

Példátlan méretű totó-csalás. Budapesten a Fővárosi-, Szekszárdon a Tolna-megyei főügyészség tárgyalta egy totózó társaság „monstre perét”. A társaság tagjai lefizettek játékosokat, edzőket, játékvezetőket, hogy az ő tippjeiknek megfelelően alakítsák egy-egy labdarúgó mérkőzés eredményét. Másfél év alatt (ez még az 1981-82-es időnyre vonatkozik) 124 mérkőzést vásároltak így meg. Először elveszítettek másfél millió forintot, de végül csaknem 30 millió forint nyereségre tettek szert. Az ügyészség szerint a társadalmi tulajdonban kb. 100 millió forint kár keletkezett, hiszen az összes totózót közvetve megkárosították. Eldöntetlen a jogi kérdés: csalásról vagy megvesztegetésről van-e szó!

Mindszenty József: HIRDETTEM AZ IGÉT

Pásztorlevelek, szentbeszédgyűjteménye (1944—1975). Válogatta és a bevezető tanulmányt írta Közli Horváth József. — A 300 oldalas vászonkötésű könyv ára 25.— DM vagy 12.— \$.

Megrendelhető Európában: „Életünk” Redakción, Oberföhringerstr. 40, D-8000 München 81; az összes magyar lelkészeknél és Máriacellben.

MAGYAR FESTÉSZET BÉCSBEN

Szeptemberben megnyílt az osztrák főváros szívében (Wien 1, Tiefer Graben 12) Retezár Péter honfitársunk műkereskedése, a „Galerie PANNONIA”, mely kizárólag a XIX. századbeli magyar mesterek alkotásainak népszerűsítését és értékesítését tűzte ki céljává.

Mi magyarok tudjuk, hogy múlt századbeli mestereink nyugodtan vetekedhetnek leghíresebb külföldi kortársaikkal, de az utóbbi évtizedek politikai fejleményei sajnos arra vezettek, hogy híruk lassan elhomályosult a nyugati nagyközönség tudatában. A Galerie PANNONIA, mely egyedülálló a maga nemében, alkalmat nyújt a külföldi műértő közönségnek, hogy megismerkedjen festőművészetünk remekeivel, és ezáltal alapvetően hozzájárul nyugaton a magyar művészet felértékeléséhez és terjesztéséhez.

A kiállított festményekhez dokumentáció tartozik, többek között: hivatalos szakvéleményezés, a művész életrajza és a magyar festőművészet történetének egy rövid összefoglalása.

A Galerie PANNONIA a klasszikus magyar festészetnek magas színvonalú kerestmetszetét tárja a művészetkedvelő nyilvánosság elé és gyűjteményében leg-

Cserkészélet

CSERKÉSKÖRÜT DÉLAFRIKÁBAN

Közismert, hogy az európai cserkészkerület fiatal vezetői az utolsó években egyénileg és csoportosan felkeresték távoli földrészek magyar lakta városait és vidékeit. Így a múltban megjárták Dél-amerikát és Ausztráliát, míg Északamerikába szinte évente ellátogatnak. Nem utaznak idegen helyre, hisz magyar cserkész mindenütt van. Többnyire személyesen ismerik egymást, mert az európai kerület évek óta szeretettel látja vendégül a tengerentúliakat.

A nyáron rendezett délafrikai út és annak körülményei azonban eltértek az eddigiektől. A Délafrikai Köztársaságban — amely Magyarországnál tizenháromszor nagyobb — alig 2000 magyar él. Magyar cserkészcsapat, de még magyar lelkész sincs Délafrikában. Az ország egyedülálló társadalmi felépítése szokatlan és idegen. Mi sem jellemzőbb a gyanakvásra és félelmre minden külföldivel szemben, hogy egyesek közülünk hetekig vártak a vízumra.

Amikor augusztus 13-án délben 18 cserkészleány és cserkészfiú, — Kölley György kerületi parancsnokkal az élen — Johannesburgban leszállt az Alitalia fedélzetéről, szeretettel várta őket dr. Nikolits Max, a Délafrikai Magyar Egyesület elnöke, és Zimmermann József egy kis küldöttséggel. Az elszállásról vendégszerető családok gondoskodtak. A három hetes ottartózkodásuk alatt többször szerepeltek magyar és délafrikai közönség előtt, melynek fénypontjai a vasárnapi magyar misék és a Szent István bálon való fellépésük volt.

A körút elvezette a cserkészeket Pretoriába, a Krüger parkba, a Sárkányhegyekre, Durbanba, Fokvárosba és Mafekingbe, ahol Baden Powell lord a búr háború idején városparancsnok volt és ahol a cserkészmozgalom gondolata benne megszületett. Az ottani múzeumban piros-fehér-zöld szalagos virágcsokrot helyeztek el alapítójuk emlékére. Többüket némi büszkeség töltötte el, hogy a cserkészeten belül még Délafrikában sincs faji megkülönböztetés. Odavalósi cserkészek fehérek, indurók és színesek testvérként üdvözölték a magyar cserkészeket.

Az utolsó esten hét délafrikai magyar fiú és leány cserkészsé avatására került sor, azzal a reménnyel, hogy ott is megindul a magyar cserkészélet. A szülők figyelmét a Burg kastli iskolára is felhívták. Az indulás előtti búcsúzás sokáig húzódott, hisz a három hét alatt közelebb került Magyarországtól és Európától is búcsúztak a délafrikai magyarok. Csak remélni lehet, hogy az a magyar mag, amit a cserkészek vetettek, meghozza termését. **Molnár Ottó**

VEZETŐKÉPZŐ TÁBOR FILLMORE-BAN

Nyár! Augusztus, 1983.

Fillmore-ban (USA) — Buffalótól délkeletre — gyűlt össze, négy világrészről 300 magyar cserkész a Sík Sándor cserkészparkban.

A szokásos vezetőképző programot időn megelőzte a Gödöllő-i jamboree 50. évfordulója. Több mint 50 gödöllői „örögfiú” jött el emlékezni, ünnepelni. A legfiatalabb résztvevők tizenévesek voltak, míg a Gödöllőt megjártak egyike-másika — hófehér hajával — már 80. évét taposta. Csodálatosan forrott össze

nagyobbjaink vannak méltón képviselve, közöttük Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Csók István, Markó Károly, Rippl-Rónai József, hogy csak néhányat említsünk.

a sok évjárat a cserkészsázlók alatt. Más országok, népek cserkésze is küldött képviselőket! Esztek, lettek, litvánok, lengyelek, ukránok, amerikai, kanadai cserkészek ünnepeltek velünk. A gödöllői jamboree alkalmával készült film levetítése szinte élővé varázsolta vissza az 50 év előtti eseményeket.

Különösen jelentősé tette együttélésüket az a kitüntető esemény, hogy dr. Irányi László, a külföldi katolikus magyarok püspöke közöttünk végezte első főpapi tevékenységét, úgys mint 50 éve öregcserkész, sőt cserkésziszta.

Ez az emléktábor adta meg az alaphangját az ide vezetőképző tábornak.

A vezetőképzés több szinten folyt: volt tiszti, segéd tiszti, kiscserkészség tiszti, fiú-, leány-, kiscserkészség vezetői tábor. Ezekon kívül a Korvina program megadta a lehetőséget a magyar művészetek alapos és teljes megismeréséhez. Akik a tiszti fokozatok elnyeréséhez szükséges magyar érettségire óhajtottak előkészülni, külön földrajzi és külön történelmi előkészítő tanfolyamra iratkozhattak be.

A tisztképzés, amelynek magam is részese voltam, igen gazdag anyaggal örvendeztetett meg. Társaim Ausztráliából, Argentínából, Svédországból, Németországból, Svájcban Kanadából és az USA-ból érkeztek. Hosszú utazások, várakozások, izgalmak után kíváncsian méregettük-nézegettük egymást. Kerestük az ismerősöket. Aztán hamarosan mindenki ismerőssé vált. Naponta 8 előadást hallgattunk meg, kilenc témakörből. Pedagógia, lélektan, társadalomtudományok, magyarságismeret, stb. Amellett magyarázatokat kellett írjunk az egyes előadók által megadott témákból.

Nemcsoda, hogy szinte észrevétlen elszaladt az idő, s máris a kollokviumokra készülődtünk. Akkor döbbsentem rá, milyen egyszerű dolog ez; hogy ennyi világrészből így összeforrunk; hogy ily kitűnő tapasztalatcserének és egyszerű élményeknek lehettem részese.

Hazaindultunk. Az erdő gallyai ki egyenesednek, a fű újra kinő a réten, de nyomunk megmarad egymás lelkében, felejthetetlen emlékekben. Búcsúzáskor arról elméledtünk, hogy amit mint szellemi kincseket itt kaptunk, otthonunkban tovább adjuk a nálunk fiatalabbaknak, a reánk bízottaknak.

dr. Szökéné, Zsigmond Zsófia

A Magyar Cserkészsövetség Európai Kerülete

1983 december 26-tól 1984 január 6-ig tartja meg ezévi

TÁTRA TÉLI TÁBORÁT

Innsbruck mellett, a festői fekvésű ACHENKIRCHENBEN.

A tábor résztvevői a Hotel Skolasztikában nyernek elhelyezést s a napi sielésen, oktatáson kívül, vidám délutáni és esti cserkész foglalkozáson vesznek részt.

A „TÉLI TÁBORRÓL” örömmel küld ismertetést a tábor parancsnoksága.

Ungarischer Pfadfinderbund Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81 Telefon (0 89) 98 26 37 / 38

Reuter

Utazási iroda - Autóbusz - Taxi
Autóbusz utazás Magyarországra

● BUDAPEST
● HÉVÍZ
● HARKÁNY
gyógyfürdőbe.

Kérje az 1984-es prospektust!

Reisebüro REUTER
Eibenweg 20 - 7057 Winnenden
Telefon (071 95) 80 08

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linz: Házasság: Matecsik László és Csóka Rozália 1983 júl. 27-én a Magyar Otthon kápolnájában kötötték házasságot. — Valóságos fiatalok, a szentségeket komolysággal vették fel, ami legnagyobb biztosítéka az istenáldotta, hűséges családi életre.

Halálozás: Elhunyt Pfeiffer Gyula, (Weisskirchen) — és **Strasser Róza** (Linz). — Sokan ismerték **Czigány Gáza**, Wels-i honfitársat, aki hosszas betegség után 66 éves korában elhunyt. A welsi temetőben szentelték be. A Felsőausztriai Magyarok Kultúregyesületének vezetőségi tagja volt és sok magyar összejövetelt rendezett. Amíg csak bírta, résztvett a Pöstlingberg-i és Máriacell-i zárandoklatokon; hű látogatója volt a magyar szentmiséknek. — Augusztus 16-án 84 életében elhunyt **Majláth Pál** gróf, aki éveken keresztül volt a Thalham-i otthon lakója. — Mélyen vallásos lélekkel viselte a szegénység, öregség, betegség és elmagányosodás keresztjeit. Augusztus 19-én temették a St. Georgen-i temetőben.

BELGIUM

Brüsszel: Halálozás: Pintér Irén (73) jún. 13-án Oostackerben elhunyt. Destel-donckban temették, ahol 13 évig volt az ottani plébános házvezetője; — **Toben Antonius** (75) júl. 15-én meghalt Kapellenben; Mr. Jagrik sógorát gyászolja benne; — **Dutás Pál** (76), a lelkész barátja és a Magyar Ház jótevője, júl. 17-én Wambrechies-ben elhunyt; — **Horváth László** (80) aug. 21-én halt meg Tubize-ben, ahol 1923 óta élt, mint a selyemgyár szíjgyártója. Laci bácsi minden szentmisén ott volt és kedvessége nagyon fog hiányozni; — **Dr. Balázs Dezsőné** (71) szül. **Pintér Erzsébet**, hosszas szenvedés után aug. 27-én elhunyt. Hamvasztása 31-én volt. Közszereletnek örvendett, a plébánia minden rendezvényén ott volt. A halálra a legépültebb keresztényi lélekkel készült fel. Londonban élő huga mindenkinek szívből köszöni az érte mondott szentmisét. — Adj, Uram, helyet nekik országodban — imádkozunk értük! R. I. P.

FRANCIAORSZÁG

Az Északfranciaországi Misszióból jelentik: — **Házasság: Schuers-Gras Vince és Kerekes-Watteau Anna** 1983 ápr. 9-én Roubaix-ban; — **Dornbach Péter és Pascale Latanière** 1983 júl. 2-án Le Pecq-ben házasságot kötöttek. — Gratulálunk! **Halálozás: Németh Károlyné** szül. **Takács Mária** 1983 aug. 16-án Estaires-ben elhunyt. — Adj neki, Uram, örök nyugodalmat!

NÉMETORSZÁG

Aachen: A magyar lelkész írja: „Az Aachen-i Magyar Kápolna csábítóan alkalmas esküvők és keresztelők tartására. Európa több államából, de a tengerentúlról is jönnek magyar hívek, hogy egy-egy szentséget a történelmi helyen felvegyenek. Minden ilyenirányú kérelemnek a jövőben is szíves lehetőség áll rendelkezésre.”

Keresztelések: Moers-ből, dr. Ficsór László és neje sz. Siakta Anna kislánya nyerte a szentkeresztelésben az **István, László** nevet Szent István napján — aug. 20-án. — **Göttingen-ből, dr. Szabó András és neje sz. Rajkovic Magdolna** kislánya **Carola, Petra** nevet kapta az első szentség felvétele alkalmával, szept. 3-án.

Mindkét esetben ünnepi hangulatban folyt a szép szertartás kiszolgáltatása. — Dr. Ficsór házaspár első és dr. Szabó házaspár harmadik gyermekéhez sok boldogságot a kedves szülőknek és Isten bőséges áldását a kicsinyeknek szívből kívánjuk.

Mannheim: Esküvő és Keresztelés: Balogh Mátyás és Dudás Margit 1983 júl. 16-án szentségi házasságot kötöttek. — Ugyanakkor a szentkeresztelésben részesült kislányuk, **Éva-Mária**. — Isten áldása és gondviselő szeretete kísérje mindhár-muk életútját!

Halálozás: Megyesi-Mitschang Miklósné szül. **Ritzinger Sylvia** életének 80. évében 1983 júl. 6-án Saarbrückenben elhunyt. — Férje halála után élete már csak

lassú búcsúzás volt a földiektől. Reményünk szerint távozásá közüünk meghozza neki a boldog viszontlátást szereteteivel az Örökkévalóságban.

Stuttgart: Keresztelés: A kereszttség szentségében részesültek: Szabados Sándor és Teréz szül. Juhász kisleánya: **Rita** július 2-án, valamint Bernhardt Antal és Katalin szül. Mácsay kisleánya: **Doris Susanne** júl. 19-én.

Házasság: Vidóczy Sándor, a Misszió könyvtárvezetője, és **Annemarie Elbert** aug. 27-én esküdtek egymásnak örök hűséget Gerlingenben, a Szt. András templomban. Életükre és frigyükre Isten áldását kérjük és mindkettőjüknek szívből gratulálunk!

Halálozás: Dr. Schneemayerné szül. **Bronszky Ilona** júl. 18-án visszaadta nemes lelkét Teremtőjének; Nellingenben temették. Nyugodjék békében!

München: Születés-Keresztelés: Szeőke Csongor Szilárd Antal, Sz. Csongor és Veress Marianna kislánya, szül. 1983 jún. 14-én Münchenben, keresztelték ugyanott szept. 18-án; — **Szekér Imola Theresia**, Sz. Károly és Patoh Sára kislánya, szül. 1983 jún. 5-én Münchenben, keresztelték szept. 3-án; — **Kucsera Ágnes Kinga**, K. János és Rezi Judit kislánya, szül. 1983 aug. 25-én, keresztelése okt. 23-án lesz Münchenben.

Halottaink: Cernin Károly 63 éves korában 1983 szept. 23-án Münchenben meghalt. Temetése szept. 28-án München-Südfriedhofban volt. — Nyugodjon békében!

OLASZORSZÁG

Keresztelők: Milano: Vinti Sergio és Kozák Teréz gyermekei: **Giona** és **Samuele** — jan. 16-án; **Scandicci:** Martini Francesco és Vecsei Mária gyermeke: **Ilaria** ápr. 10-én; **Concesio** (Brescia): Bodei Giacomo és Varga Marianne kisleánya: **Vanessa** júl. 24-én; **Grosetto:** Grella Ottavio és Balogh Katalin kislánya: **Umberto** júl. 30-án.

Halálozások: Genova: Unghy Zoltán, május 13-án, 83 éves; — **Milano: Szöcs Albert**, máj. 24-én, 83 éves; — **Genova: Dr. Lantos Pálné** szül. **Sipos Éva**, máj. 29-én, 66 éves; — **Róma: Biondi Giuliano**, Vertse Márta férje, júl. 2-án, 46 éves korában. — Nyugodjanak békében!

Keresztelők: Udine: Camilla, márc. 27-én. — **Travani Riccardo** és **Zsámár Emőke** 2. gyermeke; — **Verence-Mestre:** május 26-án **Enrico**, **Adamo Antonio** és **Józsa Katalin** 1. gyermeke; — ugyanott jún. 26-án **Stefano**, **Brocca Luigi** és **Kocsis Márta** 2. gyermeke; — **Verence-Lido:** szept. 25-én **Leonardo Tommaso**, **Crevato-Selvaggi Gracco** és **Szabó Katalin** 1. gyermeke. — A jó Isten áldása legyen mindnyájukon!

Halálozások: Udine: Szilágyi Ferenc, május 14-én, 73 éves; — **Róma: Dobos Gizellának** kettős gyásza van: június 11-én, 80 éves korában meghalt férje, **Turco Enzo**; augusztus 15-én pedig édesanyja, **özv. Dobos Istvánné** szül. **Kuria Mária** 96 éves korában; — **Róma: aug. 31-én, 97 éves korában meghalt özv. Hajduczky Istvánné** szül. **Kunszt Rózsa**; — **Róma: özv. Ince Mihályné** szül. **Veress Ilona** szept. 14-én, 83 éves korában meghalt. — Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik!

SVÁJC

Lausanne: A kereszttség szentségében Isten kegyelmi életében részesültek és az Anyaszentegyház tagjai lettek: **Simon Izabella**, S. Imre és Rózsa első gyermeke Monthey-ban (VS) 1983 szept. 10-én; — **Szentkúti Alexander Zalán Claude**, Sz. Gábor és Ildikó első gyermeke Genf-ben, 1983 szept. 18-án. — A kedves szülőknek sok testi-lelki erőt, türelmet és sok-sok örömet kívánunk gyermeküknek Isten akaratára szerinti neveléshez.

Többségben a nők. Magyarországon a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a 10,700 millió lakosból 5,177 millió a férfi és ennél jóval több: 5,523 millió a nő. A számok az 1983 január elsejei állapotot jelzik.

Köszöntjük a 80 éves Közi Horváth Józsefet

Ezekben a napokban töltötte be 80. életévét Közi Horváth József, a magyar közélet, a katolikus társadalmi és kereszténydemokrata politikai törekvések Münchenben élő nesztora.

A sopron megyei Agyagosszergény községben született 1903 szeptember 25-én, földműves szülőktől. Szülei 1914-ben Magyaróvra költöztek, hogy fiukat az ottani Piarista gimnáziumban taníttassák. A 6. osztály elvégzése után felvételét kérte a győri püspöki papnevelő intézetbe. A győri bencés gimnáziumban végzett 1922-ben. Püspöke, Fetsner Antal a budapesti Pázmány Péter egyetem hittudományi fakultására küldte. Egyetemi tanulmányait a doktori cím megszerzésével fejezte be.

Első lelkipásztori állomása Magyaróvár volt, ahonnan egy évi káplánság után Sopronba került tanulmányi felügyelőnek a Szent Imre kollégiumba. Három évi soproni tartózkodás után meghívást kapott Győrbe prefektusnak a kis szemináriumba és a káptalan tulajdonában megjelenő napilap szerkesztőjének.

A fiatal prefektus és szerkesztő hamarosan jelentős szerephez jutott Győr társadalmi életében is. Több világi munkatársa segítségével újjászervezte és felvirágoztatta a Giesswein Sándor által alapított „Győri és Győrvidéki Keresztény Szociális Egyesületet” és tagja lett a szabad királyi város törvényhatósági bizottságának.

Szókimondó cikkeire és városházi beszédeire rövidesen országos viszonylatban is felfigyeltek. Ennek volt köszönhető, hogy a Katolikus Akció elnöke, Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás kinevezte a szervezet országos titkárává. Mint ilyen írta meg XI. Pius pápa nagy körleveleit ismertető füzeteit (Korunk legnagyobb veszedelme, Proletárok megváltása. A horogkereszt árnyékában), amelyek közül az egyik 1 millió, a másik kettő pedig félfél millió példányban jelent meg.

De nem szakadt meg kapcsolata Győrrel sem. Továbbra is megtartotta a keresztény munkásegylet elnökségét és törvényhatósági bizottsági tagságát. Ennek a szoros kapcsolatnak volt köszönhető, hogy a város közönsége 1938-ban kereszténypárti programmal országgyűlési képviselővé választotta. XII. Pius pápa 1941-ben pápai kamarássá nevezte ki.

Képviselőségének két nevezetes eseménye volt. 1944 március 19-én az országgyűlésben tiltakozott az ország német megszállása ellen, 1944 november 2-án pedig elítélte a deportálásokat, amelyeknek a végrehajtói, — ahogy mondotta — „illetéktelen személyek, törvénytelen módon magyar állampolgárok ezreit hurcolják el”. Emiatt behívták katonának és a frontra küldték, ahonnan azonban — kalandos úton — sikerült a körülzárás előtt álló Budapestre visszatérnie.

A háborús években a budai Szent Imre kollégium prefektusaként is működött.

A főváros eleste után rövid ideig tagja volt a Budapesti Nemzeti Bizottságnak. Mivel azonban látta, hogy a szovjet megszállók a polgári pártokat csak eszköznek tekintik, a „felszabadulás” után nem vállalt politikai szerepet. Emiatt üldözésnek volt kitéve és csak rövid ideig láthatta el új hivatalát, a budai Szent Imre kollégium igazgatóságát. Hosszabb otthoni bújiklás után 1948 nyarán hagyta el az országot és egy évig Innsbruckban volt a tiroli magyar menekültek lelkésze. Ott kapta a meghívást Varga Bélától, hogy vegyen részt az USA-ban alakulóban le-

vő Magyar Nemzeti Bizottmány munkájában. Mint a bizottmány tagja részben Párizsban, részben New Yorkban élt. Ezekben az években többször is végigutazta Nyugateurópát, sorra látogatta a magyar menekült-táborokat és mint a francia fővárosban menekült közéleti személyiségektől megalakított Magyar Keresztény Népmozgalom és a Washingtonban székelő Menekült Keresztény Pártok elnöke részt vesz az európai kereszténydemokrata pártok kongresszusain.

Az akkor Párizsban ülésező ENSz közgyűlési tagjai körében élénk visszhangot keltett az a magyar politikai helyzetet feltáró francia-nyelvű memorandum, amelyet a Magyar Keresztény Népmozgalom nevében juttatott el a delegátusokhoz.

Egyedüleg 1 millió példányban jelent meg az a francia-nyelvű füzet, amelyben a Mindszenty-per háttérét ismertette. A füzet holland és portugál nyelven is megjelent.

1957 és 1965 között vezette a Paulinum nevű, Münchenben alapított nemzetközi katolikus diákközhont.

1965 óta a München közelében lévő Oberhachingban lelkésze a müncheni egyházmegye öreg betegek részére létesített Caritas-otthonnak.

Lelkészi munkája mellett számos cikke jelenik meg emigráns folyóiratokban. Irodalmi tevékenységének legismertebb terméke Apor Vilmos élete és munkássága és zsebkiadású Mindszenty-életrajza, amely eddig már öt nyelven — magyarul, németül, franciául, hollandul és angolul — jelent meg.

Jelenleg a Bajorországban található magyar történelmi emlékek összegyűjtésével és feldolgozásával foglalkozik.

*

Vasárnap, szeptember 25-én Oberhachingban, a Szent Rita otthon kápolnájában, csendben és szerényen ünnepelte Közi Horváth József prelátus 80. születésnapját. — Nem akart semmi ünneplést, ezért a kedvesnővérek, a lelkipásztori gondja'ra bízott öregek, Münchenben lakó tisztelői és barátai a 9 órás hivatalos szentmiséjén jelentek meg. Megrendítően egyszerű volt ez a mise és benne a prédikáció, német nyelven, — a gondozottak mind németek — Közi Horváth József ajkán. Kifejezője volt egy nagy magyar papi élet alkonyának az emigrációban és a számkivetett magyar sorsnak.

Az előmisét ülve mondotta: a lába igen megfáradt a hosszú vándorlásban. Az evangéliumhoz már fölállott... A gazdag dőzsölőről szólt. Az alkalmazást olyan tisztán és világosan hozta, amilyen tisztán és világosan örök igazságokról ő tudott írni... Volt valami monoton fáradtság az egész szentmisén, amely csak a végén, a Te Deum-ra: „Großer Gott, wir loben Dich...” oldódott fel.

Mise után az otthon társalkodójában váltottunk békecsókot az ünnepelttel és üritettük egészségére a poharat. Láthatóan örült nekünk. Szellemileg, emlékezetben teljesen friss... Sok születésnap levelet és sürgönyt kapott a szeretett Hazából, amit már több mint egy emberöltő óta nem látott, és az egész világban szétszórta testvéreiktől. — A szentmise végén még egyszer különös hangsúllyal megáldott; most, hogy búcsúztunk tőle, szelíd kék szemével mindegyikünkre nézett, az arcán azzal a régi, sugárzó mosolyával, ami mindig jellemzője volt... — A jó Isten áldja meg érte!

H. F.

1958 — 1983
25 ÉVE MUSICA HUNGARICA
Katkó Sándor
Magyar könyvek és hanglemezek
szaküzlete
Rümannstr. 4 D-8000 München 40
Telefon (0 89) 30 50 43

HUSZONÖTÉVE...

... ajánljuk a könyv- és hanglemez-
újdonságokat,
... szállítunk a világ minden tájára,
... szakszerű udvarias kiszolgálás,
... szolgáljuk a külföldön élő
magyarságot.

KÖNYVÚJDONSÁGAINK!

Duray Miklós: Kutyaszorító	35,-
Csoóri Sándor: Tenger és diólevél	18,-
Schöpflin Gyula: Székiáltó-Emlékezések	24,-
Bibó I.: Összegyűjtött művei I-II.	52,-
Kishon: Dekameron	35,-
C. Kenneth: Minden tavasz véget ér	30,-
Nagykovácsi Ilona: Értégténye, Fény és árnyék, 480 old., sok képpel	42,-
Sárossy: Miszter Jávor Pál, képekkel	40,-
Karinthy Ferenc: Budapesti ősz	14,-

Hanglemezekben nagy választék!
— Kérje díjtalan katalógusainkat! —

AGAPE KIADVÁNYOK

Újvidéken (Jugoszlávia) AGAPE néven
katolikus kiadó működik. Kiadványait min-
denkinek szeretettel ajánlja. Az eddig
megjelent kiadványok közül kaphatók:

Agape folyóirat (megjelenik minden páratlan hónap végén) évi előfizetés	DM 10,-
Isten népének története (Biblia kép- regényben. Eddig megjelent 21füzet)	2,20
Antal testvér (Páduai Szent Antal élete képregényben, színes, 72 old.)	4,-
Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc és viága (142 o.d., 72 színes képpel)	17,-
Malinski-Bujak: II. János Pál (210 o., 11 fekete-fehér és 42 színes képpel)	17,-
Képes Biblia	20,-
C. B. de Gasztoiz: Imák a bárkából	3,10
A keresztjárához megyek (Keresztutak gyűjteménye)	5,-
Harmath K.: Megváltásunk szent- éve (brosúra)	1,-
I. Loidl: A fatimai látnokok (bros.)	1,-
Ezenkívül kaphatók még természetből vett motivumú levelezőlapok (és fél levelezőlap- nagyságú képek) bibliai vagy más aforiz- mával; katolikus zsebnaptár és falnaptár.	

Amennyiben a megrendelt kiadványok
összszáma megközelíti az 5 kg-t, a posta-
költségeket nem számoljuk fel külön.
A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4,
21000 Novi Sad, Jugoszlávia.
Az Agape szívesen vállal mindennemű
nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Ju-
goszláviában, a nyugatiakhoz képest igen
mértányos áron!

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj
befizetése után tudunk közölni.

TAKÁCS

Fleisch & Wurstwarentrieb GmbH
Dorotheenstr. 4 — 7000 Stuttgart 1
MARKTHALLE, Stand - Nr. 74-76
Telefon (07 11) 24 31 04

Ezennel rendelék izletes csemegeárút
T a k á c s t ó l:

Cikk- szám	Az árú megnevezése	DM/kg	kg
101	Friss kolbász	16,-	
102	Füstölt kolbász	18,-	
103	Disznósajt, paprikás	11,-	
104	Disznósajt, borsos	11,-	
105	Hurka, májas-rizses	10,-	
106	Hurka, véres-rizses	10,-	
107	Véreshurka zsemelével	10,-	
108	Füstölt véreshurka	12,-	
109	Bácskai májashurka, papr.	12,-	
110	" " papr. nélkül	12,-	
111	Debreceni, friss	16,-	
112	Paprikás krakkói	15,-	
113	Krakkói paprika nélkül	15,-	
114	Fokhagym. vadászfelvágott	17,-	
115	Lengyel sonkafelvágott	22,-	
116	Tiroli felvágott	17,-	
117	"Kulen" Paprikaszalámi	24,-	
118	Paprikás abátszalonna	13,-	
119	Füstölt oldalas	13,-	
120	Füstölt szalonna	13,-	
121	Fehér szalonna (6 cm)	12,-	
122	Finom sonka	21,-	

hely dátum aláírás

Jobbíz a TAKÁCS-árú — Saját készít-
menyek! — Nettóárak! A szállítási költsé-
geket hozzászámítjuk. Szállítás utánvétellel.

HIRDETÉSEK

Budapesten, jó anyagi körülmények
közt élő, független, nemdohányzó, jóalakú
160/60, intelligens özevegyszony, bala-
tonparti kertes nyaralóval, megismerked-
ne Svájcban, Nyugatnémetországban élő
özvegy értelmiségi férfivel 55 éves kortól,
— aki még nem adta fel! Válaszokat „Hú-
sóg” jellegre a szerkesztőségbe kérek.

Budai szép öröklakásban élő, csinos-
nak mondott orvos özvegye megismer-
kedne korrekt, intelligens, jóméjű, lehetőleg diplomás férfivel 70-ig. — Vá-
laszokat „Egymásért” jellegre a szerkesz-
tőségbe kérek.

Csinosnak mondott, jólelkű, házias, ott-
honát szerető 56 éves, 160 cm magas
nő házasságot kötne korrekt, hozzáillő
férfivel. Válaszokat: „Amerika/Ausztrália-
kedvelő” jellegre a szerkesztőségbe kér.

Eiadó Sopronban régi, renoválásra szo-
ruló kertés családirház. Alapterület 482 m²,
3-szoba; mellékhelyiségek. Ára: 140.000,—
SFr. Válaszokat: „Zürich” jellegre a kia-
dóba kér.

A batinai heggyen (Baranya), a legszebb
helyen; kisebb villa, fél hold gyümölcsös-
tel és fél hold erdővel eladó. — Csomor
Pál, Yu-2500 Zombor, Csitanocska 13,
Jugoszlávia, Tel. (025) 21 19.

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!

A '82-től megváltozott új „Gépjármű-
vezetői vizsga kérdései” magyar nyelven.
DM 45,- áron kapható: Dr. L. Deák, Jo-
hann-Clanze-Str. 43, 8000 München 70.

Adókedvezményes pénzbefektetés! —
Élet és betégbiztosítások az NSZK má-
sodik legnagyobb biztosítójánál. — Ér-
deklődni: Magyar Sándor, Telefon (089)
201 28 05.

Állampolgársági (bírósi) menekült-
ügyi tanácsadás) hiteles német gyors-
fordítás: August Lévai, Lehnsgrund 38,
4300 Essen. — Telefonszolgálat: (02 01)
71 15 82.

Rupp László hites törvényszéki fordító,
vállal fordításokat magyarról németre és
németről magyarra. Postfach 162, D-8000
München 1. — ☎ (0 89) 53 02 35.

Diószeghy Tibor, hites tolmács és for-
ditó-magyar-német és német-magyar,
Németországban tanácsadás, állampol-
gársági és menekültügyi kérdésekben,
valamint peres ügyekben segít. Daimler-
str. 249, D-4040 Neuss. ☎ 02101/54 13 17

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER

Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (0 89) 129 63 93

Alföldi Olaszrizling I.	5.30
Alföldi Kékfrankos I.	5.30
Abasári Rizling 0.7	6.30
Debrői Hárslevelű	6.30
Badacsonyi Kéknyelű	6.80
Badacsonyi Szürkebarát	6.90
Soproni Kékfrankos	6.60
Villányi Burgundi	6.90
Hajósi Cabernet	6.90
Boglári Olaszrizling	6.30
Boglári Kékfrankos	6.30
Boglári Cabernet-rosé	6.30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14.50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12.50
Vilmos körtepálinka	24.50
Császárkörte	19.50
Kecskeméti barackpálinka	27.-
Cseresznye pálinka	24.50
Szilva pálinka	21.50
Kosher Szilva pálinka 0.8	32.-
Hubertus	21.-
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32.-
Beverage Bitters 0.5 lit.	17.-
Pick szalámi	kg 26.-
Csabai	kg 23.-
Gyulai	kg 21.-
Süli debreceni	kg 16.-
Süli kolbász	kg 17.-
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3.30
Nagykockatészta	1/2 kg 3.50
Paprika káposztával 0.7 lit.	4.40
Hegyes erőspaprika	4.40
Hegyes csípőspaprika	4.40
Bogyoszlói paprika	4.10
Házikolbász	kg 18.50
Disznósajt	kg 12.50
Véres-, májashurka	kg 12.50

— Üvegárút is szállítunk! —
Augusztusban szünet!

RÓMÁBA UTAZÓ MAGYAROK számára sok hasznos és szükséges tudnivalót tartalmaz a 20 oldalas RÓMAI MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ

P. Salamon Z. László kapucinus atya, az
Itáliában ideiglenesen tartózkodó (zarán-
dok, turista, menekült) magyarok lelkesze
összeállításában ebben az évben negyedik
alkalommal jelenik meg. Ingyen kapható
a Szent Péter bazilika előcsarnokában le-
vő soknyelvű információs szolgálatnál (a
bazilika főkapuján belépve jobbra) napon-
ta de. 9.30—12.00 és du. 3.30—5.00 óráig.

Megtudjuk belőle, hogy a nyári időszá-
mítás idején énekes magyar szentmise van
szentbeszéddel minden kedden reggel 9
órákor a Szent Péter bazilika új magyar
kápolnájában, Szt. Péter sirja közelében,
és minden pénteken du. 3 órákor a Szt.
Callixtus katakombában, magyar nyelvű
vezetéssel egybekötve mind a bazilikában,
mind a katakombában. Megtudjuk azt is,
hol és hogyan lehet ingyenes belépőjegyet
kapni pápai szertartásokra és audienciák-
ra, hol lehet olcsóbban vásárolni képesla-
pokot, albumokat, kegytárgyakat; hogyan
lehet résztvenni Assisi-i zarándoklaton;
hol lehet magyar nyelven felvilágosítást
kapni. Egyéb hasznos tudnivalókat is kö-
zöl a római közlekedésről, stb.

FIGYELEM!

Az „Életünk” új előfizetési ára 1983.
januárjától: Egyes szám ára egy
évre DM 18.—, tengerentúli légi-
póstával DM 28.—.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési
díjat lehetőleg postscheckkontónk-
ra, tengerentúlról pedig n e bank
utján, hanem eurócsékkon utalják
át, mert a banklevonás igen nagy.

Megjelent!!!

A BEFEJEZETLEN FORRADALOM - 1956

Ez a tanulmánykötet egyedülálló írásokat
tartalmaz az 1956-os magyar forradalom
előzményeiről, lefolyásáról, történelmi je-
lentőségéről, kiegészítve eddig ismeretlen
fényképek és dokumentumok közreadásá-
val. A kötet szerzői: Csonka Emil (†), Dénes
Tibor, Gosztanyi Péter, Juhász László,
Kabdebó Tamás, Kocsis Gábor, Oltványi
László, Révész László.

A Svájci Magyar Irodalmi és Képzőmű-
vészeti Kör (SMIKK) kiadása, Zürich 1982.
A nyugati magyar művészek reprodukciói-
val illusztrált 244 oldalas könyv ára fűzve
30.— sFr / 15.— \$ + portó.
Megrendelhető: SMIKK-VERSAND
Postfach 87, CH-8037 Zürich.

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG Könyv és hanglemez

Szinnyey J.: Magyar írók élete és munkái I—XIV. köt.	Sfr. 1,220.—
Benedek I.: Semmelweis	15.—
Berkesi A.: Barátok	17.—
Berkesi A.: Siratófal	20.—
Berkesi A.: Két regény / FB-86 és A 13. ügynök	27.—
Boros: Vendégségben őseinknél	31.—
Charrière: Pillangó	30.—
Cseres T.: Parázna szobrok	18.—
Boccaccio: Dekameron I., II	39.—
Feuchtwanger: A csúnya hercegnő	13.—
Dienes: A honfoglaló magyarok	12.—
Füst Milán: Válogatott művei	18.—
Esszépanoráma I., II., III.	50.—
Hugo Viktor: A nyomorultak I., II.	62.—
Magyar elbeszélők 19. sz. I., II.	38.—
Magyar elbeszélők 20. sz. I., II., III.	48.—
Cs. Szabó L.: Közel s távol	21.—
Káma — Szutra	72.—
Zilahy L.: A Dukai család I., II., III.	81.—
Zoltán: Ég és föld között / Zichy Mihály élete	25.—
Tamási Áron összes novellái I., II.	39.—
Zola E.: Hölgyek öröme	16.—
Az ősi társadalom magyar kutatói Veres P.: Balogh család története I., II., III.	35.—
Szabó Pál: Isten malmái	18.—
Orbán B.: Székelyföld	18.—
Szótárak, nyelvkönyvek, új- és anti- quár könyvek nagy választékban! — Hanglemezek és teljes operák — — Nyugati kiadású könyvek —	

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG Teichweg 16 — CH-4142 Münchenstein Telefon 061 / 46 59 02

Magyar-német hiteles fordításokat
gyorsan és lelkiismeretesen elvégez —
szívesen vállal magyarországi társasutazáso-
kat — STUDIEN-REISEN — szervez
Kérjen prospektust!
WILHELM DIVY,
Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1.
Telefon: 07541 / 71391

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főelkészéség.

Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

Redaktion und Herausgeber.
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18,— pro Jahr und
Exemplar; nach Übersee DM 28,—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelke-
sek terjesztik, ők küldik szét és ő
náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlr, vagy ahol nincs ma-
gyar lelkész, oda a Kiadóhivatal
küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 18.— DM,
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlr légi postával 28.— DM.
Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdet-
seket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath.

Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto:
München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auf-
lage liegt bei: Rundschreiben. — A kiad-
vány egy részéhez körlevél van mellé-
kelve.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bank-
kontónkra, hanem Postscheckkontónkra
kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Son-
derkonto — München, Postscheckamt
München, Konto-Nr. 606 50-803.

NEMZETŐR KÖNYVEK DM

Tollas Tibor: Forgószéiben. Válogatott versek, 250 oldal, fűzve	30,—
vászonkötésben	38,—
Szoltsenyicin: Gulag I—II. Oroszból fordította Sente Imre. Kötetenként	30,—
Rozanich István: A másik partról (versek) fűzve	12,—
Dálnoki Veres: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet) vászon 80,— Megrendelhető a könyv árának be- küldeésével: Nemzetőr, 8 München 50. Ferchenbach- str. 88. címen.	

Még kapható
JUHÁSZ LÁSZLÓ
A HÉTTORONYTÓL KUFSTEINIG
— Magyar rabok idegenben —
című, 200 oldal terjedelmű, új könyve,
korabeli dokumentációkkal, valamint a

„BURGENLAND”
történelmi útikalauz
második, javított kiadása.
Mindkét könyv megrendelhető DM 25,—
áron, a szerző címén:
Rülowstr. 10, D-8000 München 80

MAGYAR HENTESÁRÚ!

VIKTOR PÁL
Lerchenstr. 29 - 7063. Welzheim
Telefon 0 71 82 / 87 36

	DM
1 kg. Kolbász magyar módra füstölt	16.—
1 kg. Kolbász friss magyar módra	15.—
1 kg. Debreceni vékony bélben	16.—
1 kg. Disznósajt, Baranyai íz után	10.—
1 kg. Disznósajt, füstölt, magyar m.	12.—
1 kg. Balkán májas füstölt	12.—
1 kg. Balkán véres-májas, füstölt	10.—
1 kg. Májas vagy véres hurka	
sütni való magyar módra	12.—
1 kg. Fokhagymás vadász, m. módra	16.—
1 kg. Fokhagymás Tokaszalonna	12.—
1 kg. Angolszalonna, Baranyai mód.	20.—
1 kg. Hasaszalonna, füstölt,	12.—
1 kg. Fehér hátszalonna, 5-8 cm. magas	12.—
1 kg. Finom magyar hátsó-sonka füstölt, Baranyai ízű	20.—
1 kg. Császár-szalonna, füstölt	20.—
1 kg. Füstölt-oldal, Baranyai m.	12.—
Tévedések elkerülése végett, közlöm, hogy minden árút Welzheimben sajátkezűleg gyártunk. Szállítunk utánvétellel, bárhova — Kanada és az Amerikai területekre kérjük előre fizetni. Postscheckamt, Stuttgart 132-944-703.	

" É L E T Ü N K "

bécsi melléklete - 1983 november

A n y a k ö n y v i h i r e k

I. Három EIGLER fiú, Ferenc, Péter és Gábor Mariazellben részesült a keresztség szentségében, 1983 július 9-én, elsőáldozók voltak Traiskirchenben október 26-án.

Mödlingben 1983 október 31-én voltak elsőáldozók: LÁNCZI Krisztián és VARJÚ Mónika.

A bécsi magyarok közismert nagylelkű volt orvosának, Dr. Tomsich Lászlónak unokája: Tomsich Werner és Gebhart Annamarie harmadik gyermeke: THERESA MICHAELA SIMONETTA, aki 1983 szeptember 7-én született, a bécsi kapucinusok templomában példátmutató ünnepi keretben november 5-én részesült a keresztség szentségében. Kellő előkészítés után nagyszámú rokonság és ismerősök együtt ünnepelték a kis Theresa lelki újjászületését. Amikor a keresztelő kápolnában a felnőttek és a közel 20 gyermek mind égő gyertyával a kézben hallotta az egyház szövegét; a megkeresztelt Isten fogadott gyermeke lett s az örök haza várományosa, az igazi öröm ragyogott az ünneplők arcán.

Az Úr Áldása kísérfje őket életük útjain!

II. Szentségi házasságot kötöttek:

EIGLER Ferenc és VAMOSI Katalin, Traisenben, 1983 október 26-án.

III. Az örök hazába költözött:

Gróf KEGLEVICH Mária Jenke, Albrecht bajor királyi herceg hitvestársa, 1983 október 5-én. Mariazell közelében VW-busszal 40 méter mélységbe zuhanva lelte tragikus halálát. Bécsi rokonai és ismerősei okt. 25-én a bécsi kapucinus templomban rendeztek lelki üdvéért engesztelő szentmisét. Keglevich grófnő nagylelkű támogatója volt nélkülözö, vagy üldözött magyar honfitársainak. R.i.p.

K r ó n i k a

A bécsi Érsek Úr a Katholikentag és a Szentatya látogatásának hatását igen nagyra becsüli. Ennek tartósítására azt indítványozza, hogy a Szentatya-nak Mariazell-i befejező imáját, vagy legalább annak egy-egy részét naponta imádkozzuk el, a Szűzanya közbenjárásának és oltalmazásának biztosítására. A Fatima-i zarándoklatunk nagy élményei keretében az Érsek Úr indítványa méltóképpen kedvező lelki felkészültségre talált. A zarándoklat október 12-18-ig tartott, melyen Bécsből 27 személy vett részt.

Liszt Ferenc énekkarunk nagy elismerést aratott az Ausländersonntagon, a Graz-i szereplésén és a forradalom évfordulójának ünnepén, október 27-én. További sikert kívánunk énekkarunknak, amelyben szép közösségiszellem alakult ki. Új tagokat most is szívesen felvessz.

E g y ú b k ö z l e m é n y e k

Az egyházközség őszi rendes tanácsulását november 16-én szerdán tartja a Szent István Otthonban 18.30 órai kezdettel.

Dr.HANÁK Tibor kultur-előadása a magyar ideológiai és erkölcsi helyzetről a Szent István Otthonban: november 27-én, vasárnap 17 órakor.

Mikulás-estünket december 4-én, vasárnap tartjuk a Pazmaneumban (1090 Wien, Boltzmanngasse 14.) 15.30 órai kezdettel. Ezt a kedves családi ünnepünket szebbé teszi és a nevelés szempontjából eredményesebbé, ha a szülők a résztvevő gyermek nevét, jó- esetleg hátrányos tulajdonságait írásban, vagy telefonon közlik (52 00 222).

Karácsonyi ünnepélyünket a Csúcsszervezet (az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége) védnöksége alatt - Cserkész-csapatink és a Szent István Egylet közreműködésével rendezzük a Salesianum-dísztermében (1030 Wien, Hagenmüllergasse 31.) december 18-án vasárnap, 15.30 órai kezdettel. Az ünnepélyre Kedves Hivainket családjával és barátaival együtt szeretettel meghívjuk.

Az IME havi engesztelő szentségimádási óráját december 1-én, csütörtökön 18.30 órakor a Singerstr-i magyar templomban tartja.

A KMEM rendezvényei:

P.ANDRÁS Imre S.J. előadása a Pazmaneumban november 19, szombat 19 órakor. "Szekularizáció és értékváltozás Magyarországon".

Reköllekción a Peter Jordan Strasse-i diákokotthonban december 8-án. Tartja: P.BENKŐ Antal S.J. a Szolgálat szerkesztője. "Taníts meg minket imádkozni" címmel.

Egyházközségi hozzájárulás befizetéséhez Erlagschein-t csatolunk. Az egyházi adót a magyar hívek is a lakásszerinti illetékes plébánián, illetőleg annak adóügyi kirendeltségén fizetik. Az adóügyi problémák is ugyanoda tartoznak. Az évi hozzájárulás 150.- Schilling. Ebből fizetjük az Életünk nyomdai és portókölttségét, továbbá hozzájárulunk a magyar jellegű rendezvények kiadásaihoz.

S z e n t I s t v á n O t t h o n programja: 7., Döb|ergasse 2/I/30 b

Minden vasárnap 16 órától játékdélután és könyvtár.

Minden pénteken 17-20 óráig német nyelvtanfolyam.

November 15. kedd	A Szent István Egylet zártkörű találkozója.
" 26. szombat	Szent István Egylet tánccsoportjának találkozója. 17 h.
" 27. vasárnap	Dr.HanáK Tibor előadása 17 órakor "Az ideológiai és erkölcsi helyzet Magyarországon".

M a g y a r s z e n t m i s é k v a s á r - s ü n n e p n a p :

I. Singerstr. 7.	P.Dr.Radnai Tibor	11 h
IX. Pazmaneum, szombaton	Prálat Valentiny Géza	18.30 h
XI. Kaiserebersdorf	vendéggpap	11 h
Traiskirchen, tábor	P.Szollár Lajos	9.30 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar istentisztelet előtt; továbbá

a Kapuzinerkircheben (I.,Neuermarkt) 7-8-ig naponta és pénteken 14.30 h-tól - 18.30 h-ig. P.Dr.Radnai Tibor.

.....
Für den Inhalt verantwortlich: P.Dr.Tibor Radnai, 1010 Wien, Stephanspl.5.